

XI- OTURUM

BÜYÜK ÖLÇEKLİ HARİTALARIN YAPIM YÖNETMELİĞİ

AÇIK OTURUM

Oturum Başkanı	:	S. Gökşin SEYLAN
Yer	:	DSİ Toplantı Salonu
Gün Saat	:	01. 02. 1991 / 9.30
* Açık Oturum Konuşmacıları :		Prof. Dr. Ahmet AKSOY
	:	Muhittin İPEK
	:	Andaş KAYNAK
	:	İlhan YALVAÇ

* Konuşmacılar Soyadı alfabetik sırasınca

BAŞKAN: Değerli konuklar, bugün 11 inci Oturumu açıyorum.

Bugünkü Açık Oturumda, "Büyük Ölçekli Haritaların Yapım Yönetmeliği"ni tartışacağız.

Açık Oturuma katılanlar, Profesör Doktor Ahmet Aksoy, İstanbul Üniversitesi Öğretim Üyesi; Sayın İlhan Yalvaç, Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü Fen Dairesi Başkanı; Sayın Muhittin İpek, Oda Yönetim Kurulu Sekreter üyesi ve aynı zamanda Devlet Su İşleri Kamulaştırma Şube Müdürü ve özel sektörden bir temsilcimiz sayın Andaç Kaynak.

Büyük Ölçekli Harita Yapım Yönetmeliği, yürürlüğe girdiğinden bugüne kadar zannediyorum üzerinde en çok tartışılan yönetmelik oldu. Bu konuda, benim saptayabildiğim kadarıyla dergiye üç tane doğrudan yazı yazıldı. Bir tane de dolaylı yazı var. Ayrıca Yıldız üniversitesi Öğretim Üyelerinin geçen Kurultayda hazırladığı, ancak zaman darlığından sunulmayan ve 72 tane maddeye yeniden düzenleme öneren bir çalışması var. Bir evvelki dergide Sayın İpek, iki sene sonra " bu yönetmelik nedir, ne değildir?" diye bir görüş ortaya atmış oldu.

Ben ilk sorumu Sayın Aksoy'a yöneltmek istiyorum: Bu yönetmelik niçin ele alındı? Ne amaçlanıyordu; bu geldiğimiz noktada neler var? Bu amacımıza ulaşabildik mi, ulaşamadık mı? Ulaşamadıysak niçin ulaşamadık?

Sayın Aksoy konuşmaya başlamadan önce şu hususu ifade etmek istiyorum: 1, 5 saatlik bir süremiz var; süremiz çok kısıtlı. Bu süreyi, konuşmacıların çok iyi değerlendirmelerini, dinleyicilere de tartışmaya katılmaları için fırsat bırakmalarını özellikle rica ediyorum. Buyurun Sayın Aksoy.

PROF. DR. AHMET AKSOY- Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sektör çalışmalarını yönlendirmek ve üretimlerde standartlar belirlemek üzere yasal düzenlemelerin en sonuncusu, bu adını ettiğimiz Büyük Ölçekli Haritaların Yapım Yönetmeliğidir.

Bu yönetmelik, Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü yürütücülüğünde hazırlanmış bildiğiniz gibi 6 Kasım 1987'de Bakanlıklararası Harita İşlerini Koordinasyon ve Planlama Kurulunda da onaylandıktan sonra 31 Ocak 1988'de yürürlüğe girmiştir. Bu suretle aradan üç yıl geçmiş bulunuyor. Bu üç yıllık süre, yönetmeliğin ne olduğu, nasıl olduğu, uygulamada nasıl bir görünüm kazandığı, ne derece etken olduğu ve her şeyden önce yönetmeliğe uyulup uyulmadığı, tam uyulmadığı, sağından solundan çekiştirildiği yahut çekiştirilmediği konusunda bir yargıya varmak için zannediyorum bu üç yıllık süre yeterli bir süredir.

Ben burada, bana verilen görev gereği, yönetmeliğin hazırlanış amaçlarını ve prosedürü, yönetmelikte öngörülen hedefleri, yani bir bakıma yönetmeliğin ilkelerini ve kendi görüşüme göre bazı öneri ve eleştirilerimi de sizlere aktarmaya çalışacağım.

BAŞKAN- izin verirsiniz, önerilerinizi ikinci tura bırakalım. Önce diğer bölümü aktarırsanız, bütün arkadaşlar önerilerini ikinci bölümde yaparlar.

PROF. DR. AHMET AKSOY- Teşekkür ederim. O zaman ben çok kısa bir biçimde yönetmeliğin hazırlanmasında nasıl bir başlangıç oldu; onu aktarmaya çalışayım.

Harita ve Kadastro faaliyetlerini yönlendirmek ve bunların üretimlerine standartlar belirlemek üzere çıkarılan yönetmeliklerin sonuncusu, bilindiği gibi, "Büyük Ölçekli Haritaların Yapım yönetmeliği" dir. Bu yönetmelik Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü yürütücülüğünde hazırlanıp, 6. Kasım 1987 de Bakanlık kararıyla Harita İşlerini Koordinasyon ve Planlama Kurulunda da onaylandıktan sonra, 31. Ocak. 1988 gün ve 19711 sayılı Resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. O günden bu güne geçen 3 yıl, uygulamada ne denli başarılı olduğunu değerlendirilebilmesi için yeterli bir süredir. Konunun kurultay tertip komitesince bir açık oturumda ele alınmış olmasında da, inanıyorum ki bu değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Anılan yönetmeliğin bir değerlendirmesini yapabilmek için, yeni bir yönetmelik hazırlanmasını gerektirmiş olan nedenleri ortaya koymak yerinde olur. Uygulamadaki görünümü, uygulamanın doğrudan içinde olan meslektaşlarımın değerlendirmesine bırakarak ben ana hatları ile yönetmeliğin getiriliş amaçları hakkındaki görüş ve düşüncelerimi dile getirmek, ayrıca yönetmeliğin nasıl hazırlandığını özetle bilgilerinize sunmak istiyorum.

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, hazırladığı yönetmelik taslağının görüşülerek sonuçlandırılması için, aşağıdaki çağrı yazısı ile ilgili Üniversite, kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektör temsilcilerini bir toplantıya çağırmıştır:

"Harita ölçmelerinde kullanılan aletler ile değerlendirme yönetmelerindeki teknolojik gelişmeler ve haritalardan beklentilerde meydana gelen değişiklikler 10. Nisan 1974 gün ve 14854 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiş olan 1/2500 ve Daha Büyük Ölçekli Harita ve Planların Yapımına Ait Teknik Yönetmelik'in yeniden düzenlenmesini zorunlu kılmıştır.

Ayrıca; 3045 sayılı Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki Kanun ve 3402 sayılı Kadastro Kanunu ile, kuruluşumuza bu konuda yeni görevler verilmiştir.

Bu nedenle; kuruluşların topoğrafik ve kadastral harita hizmetlerinin yürütülmesinde temel prensiplerin tesbit edilmesi amacı ile "1/1000 Baz Ölçekli Haritaların Yapımına Ait Teknik Yönetmelik" tasarısı üzerinde çalışmaların sonuçlandırılması gerekmektedir.

Hakar Projesindeki İlke Kararlarına uygun ve bu çalışmaların bir bölümünü de içeren söz konusu yönetmelik tasarısı üzerinde kuruluşumuzca yapılmakta olan çalışmalarla ilgili olarak dağıtımda belirtilen üniversite ve kuruluşların temsilcilerinin katılacağı toplantıda konunun görüşülmesi uygun düşünülmektedir "

15.7.1987 günü başlayan üç gün üreli toplantı dağıtım listesindeki sıraya göre;

Tapu Kadastro Gn. Md. (7), İTÜ (1), YÜ (1), KÜ (1), SÜ (1), HÜ (1), Harita. Gn. K. (2), İller Bank. Gn. Md. (2), DSİ. Gn. Md. (3), Kara Y. Gn. Md. (2), Orman Gn. Md. (2), Hrt. Kad. Müh. Odası (2) olmak üzere, 12 kurumdan 25 temsilcinin katılımı ile yapılmıştır.

Tapu ve Kadastro Genel Müdür Yardımcısı Sayın Yüksel Akın başkanlığında yapılan toplantıda, aşağıdaki çalışma gruplarının oluşturulması ve mevcut tasarının bu gruplarca yeniden ele alınması uygun görülmüştür.

I. çalışma grubu: YER KONTROL NOKTALARI, TESİS, ÖLÇÜ VE HESAP;

üyeleri: Ahmet Aksoy (İTÜ), Onur Gürkan (KTÜ), Hüseyin Demirel (YÜ), İlhan Yalvaç (TKGN), Muhittin İpek (DSİ).

II. Çalışma grubu: DETAY ÖLÇÜ VE HESAPLARI;

Üyeleri: Hüseyin Erkan (SÜ), Nadir Ünal (TKGM), Erdoğan Aral (HKMO), İhsan Şensoy (TKGM.)

III. Çalışma grubu: ÇİZİM, MÜREKKEPLEME, ÇOĞALTMA, ARŞİV VE GÜNCEL TUTMA;

Üyeleri : İlhan Yalvaç (TKGM), Cemal İşleyici (HKMO), Ünsal Başaran (TKGM), Nihat Şahin (TKGM).

IV. Çalışma grubu : FOTOGRAMETRİ:

Üyeleri : Hayrettin Gürbüz (HÜ), Şevket Arısoy (TKGM), Vakıf Erdoğan (TKGM), Necati Ölçücüoğlu (HGK).

Bu Grupların çalışmaları, yukarda anılan kurum ve kuruluşların katılımı ile, 2-4. 9.1987 tarihlerinde yapılan bir genel toplantıda müzakere edilmiş ve Hüseyin Erkan, Hayrettin Gürbüz ve İlhan Yalvaç'tan oluşan grupça redaksiyondan geçirildikten sonra yürürlüğe konulması uygun bulunmuştur.

Yeni bir yönetmelik hazırlanmasının gerekçeleri, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün yukarda verilen yazısında ana hatları ile özetlenmiş bulunmaktadır. Bu gerekçeye belki daha başka eklemeler yapılabilir. Fakat öz olarak, Yeni yasal düzenlemelerle Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'ne yeni görevler verilmiş, sadece taşınmazların mülkiyet sınırlarını belirlemeye yönelik, dar kapsamlı, iki boyutlu salt mülkiyet kadastro su yerine, mülkiyete ilişkin bilgiler yanında, doğal ve yapay şekillen-

meleri belirleyen bilgileri ve yükseklik bilgilerini de toplamak ve güncel tutmak bu genel müdürlüğün görev alanına sokulmuştur. Bu bilgiler, Harita ve Kadastro Sektörünün gelecekte tartışmasız hedefi olan "arazi bilgi sistemi"nin ve daha öteye "coğrafi Bilgi sisteminin oluşturulabilmesi için zorunludur. Çünkü bu sistemlerin temel taşları, genel müdürlüğün bu an için oluşturmayı ve güncel tutmayı yasal görev olarak üstlendiği harita ve kadastro bilgileridir.

Çok değişik iş ve hizmetler için mutlak gereksinme duyulan Harita ve kadastro bilgilerinin, ihtiyaçları karşılayabilecek nicelik ve nitelikte oluşturulup güncelleştirilerek hizmete hazır tutulabilmesi ve özellikle mülkiyet sorunlarının kesin ve kalıcı çözümlenebilmesi için vazgeçilemeyecek ilkeler olarak aşağıdaki maddeler sıralanabilir:

- a) Harita ve Kadastro Bilgileri arasındaki ilişkilerde alansal olarak ülke bütününde kesiksizlik sağlanmalı,
- b) Değişik kaynaklarca oluşturulacak bilgilerin nitelik yönünden istek ve gereksinimleri karşılayacak düzeyde olmaları sağlanmalı,
- c) Bilgilerin üretiminde, arşivlenmesinde, güncel tutulmasında ve hizmete sunulmasında kurumlar arasındaki görev ve sorumluluklar belirlenmeli ve gerçek bir koordinasyon sağlanmalı,
- d) Uygulanacak yöntemler, çağın gelişmiş bilim ve teknolojisine uygun olmalıdır.

Bırakalım daha ilerdeki hedefler olarak gelişmiş bilgi sistemlerini, dar çerçevede Harita ve Kadastro bilgilerinin oluşturulması ve güncel tutularak hizmete sunulması için eski 1/2500 ve Daha Büyük Ölçekli Harita ve planların yapımına ilişkin Teknik Yönetmelik, gerek ilke ve kapsam, gerekse öngördüğü ölçme ve değerlendirme yöntemleri yönünden yukarda sayılan ilkeleri karşılamakta yetersiz bulunmuş ve böylece yeni bir yönetmelik hazırlama gereği görülmüştür.

Eski yönetmelikle karşılaştırıldığında, bu yönetmelikle aşağıdaki yenilikler getirilmiştir:

- 1) Yeni Yönetmelikle Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, Harita ve Kadastro Hizmetlerinin koordinasyonunda yetkili ve sorumlu kamu kurumu olarak tescil edilmektedir.
- 2) Büyük Ölçekli harita bilgileri, ülke nirengi ve nivelman ağlarına dayalı olarak üretilcektir. Bu koşul bu bilgiler arasındaki ilişkilerin ülke bütününde kesiksiz olarak sağlanması için gereklidir. Harita bilgileri böylece bir "Ülke Pafta Bölümleme sisteminde bağlantılı ve kenarlaşmalı olarak ifade edilebilecektir. Ayrıca kendi yönetmeliklerine göre üretilen 1/5000 ve daha küçük ölçekli ülke standart haritalarının bilgileri ile bu yönetmelikte öngörülen harita bilgileri arasında ilişki kurulabilecektir.

3) Eski yönetmelikteki "Arşiv" kavramının kapsamı biraz daha genişletilip belirginleştirilerek, bu yönetmelik kapsamına giren haritalara ilişkin bilgi ve belgelerin Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünde toplanması hükme bağlanmıştır. Böylece değişik kurumların bu yönetmelik hükümlerine uygun olarak üretecekleri bilgiler, Harita ve Kadastro Bilgilerinin oluşturulmasında ve güncel tutulmasında kullanılacak, mükerrer çalışmalar önlenecektir.

4) Üretilecek bilgilerin kontrolunda yetki ve sorumluluklar belirlenmiş, kontrol işleri ayrıntılı olarak tanımlanmıştır.

Yönetmelikte ayrıca;

a) Harita bilgilerinin doğruluk derecelerine ilişkin daha somut ve gerçekçi doğruluk kriterleri ve hata sınırları tanımlanmıştır.

b) Hesaplama yönetmelerinde çağdaş gelişmelere uygun olarak önemli değişiklikler getirilmiş ve geniş çapta bilgisayar desteği öngörülmüştür.

c) Elektronik uzaklık ölçerlerin kullanımı yaygınlaştırılmış ve değerlendirilmelerine ilişkin yöntemler açıklanmıştır.

d) Bu yönetmelik kapsamına giren bilgilerin fotogrametrik yöntemlerle de üretilbileceği hükmü getirilmiş ve buna ilişkin kurlallar konulmuştur.

e) Özel işaretler artırılmış ve harita ölçeklerine göre sınıflandırılmıştır.

1) Sektörümüzün hizmetlerini düzenlemek ve yönlendirmek üzere, şimdiye kadar, bu hizmetleri doğrudan yada dolaylı ilgilendiren oldukça çok sayıda yasal ve teknik düzenlemeler yapılagelmiştir. Bu durum ilk bakışta sektörün gelişmelere ayak uydurma çabasında hareketli olduğunun bir işaretidir. Ancak genel bir değerlendirmede sektör hizmetlerinin gereksinimlerin ve olabilirliğin oldukça gerisinde kaldığı kabul edilirse, çok gerekli olmakla beraber, sadece yasal düzenlemelerle işlerin yoluna sokulamayacağı görülmektedir. Sektörde eğitime ve ihtisaslaşmaya önem verilmeli, hizmet içi eğitimler daha çok önemsenmeli, yetki ve sorumlulukların dağıtımında daha titiz ve tutarlı davranılmalıdır.

2) Büyük Ölçekli Haritaların Yapım Yönetmeliği, Genelde Harita ve Kadastro sektörü için reform niteliğinde yeni ilkeler ve değişiklikler getirmektedir ve bu ilke ve değişiklikler sektör hizmetlerinin önemini artıracak niteliktedir. Bu nedenle yönetmeliğin yürütülmesinde yetki ve sorumluluk payı büyük olan Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü bu bilinçle, kendi çalışmalarında yönetmelik hükümlerinin taviz verilmenden uygulanmasını sağlaması beklenmektedir. Diğer kamu kurum ve kuruluşları ve özellikle sektör mensupları da, sektördeki önemi nedeniyle, bu yönetmeliği benimsemeli ve uygulanması ve geliştirilmesi için çaba göstermelidir. Kısası sektör hizmetlerinin yönetmeliğin geçici hükümlerine ve genelgelere göre yürütülmesi alışkanlık haline gelmemelidir.

3) Yönetmeliğe ilişkin düşünce ve deneyimlere, uygulamada ortaya çıkacak noksanlık ve tutarsızlıklar küçümsemeden tartışmaya açılmalıdır. Yayınından buyana 3 yıl geçmiş olmasına karşın bu kadar önemli bir konuda söylenen ve yazılanlar çok değildir,

2) Yönetmelikte, Harita ve Kadastro Bilgilerinin, zaman içinde güncelleştirmek ve hizmete sunmak üzere arşivlenmesine ilişkin yeterince açıklık yoktur.

3) Değişik kurumlarca üretilen harita ve kadastro bilgilerinden yalnız sınırlı çerçevede bazılarının Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünde toplanması öngörülmüştür. Bu durum yönetmeliğin genel amacı için yeterli değildir. Bu Yönetmelik, değişik kurumlarca da olsa, tüm bilgilerin tanımlanan standartta üretilmesini ve anılan genel müdürlükte toplanmasını sağlayabilmelidir. Ayrıca değişik kurumlarca üretilecek bilgilerin Harita-Kadastro Bilgilerinin oluşturulmasına ve güncelleştirilmesine hizmet etmesi düşünülüyorsa, hizmetin götürüleceği yerlere yakın olması ve kamu kuruluşlarının uç birimleri ile mahalli kuruluşlar arasında verimli bir koordinasyonu sağlanmalıdır.

4) Harita ve kadastro bilgilerinin oluşturulmasında temel olan Nirengi ve Nivelman değerlerinin harita ölçeğinden bağımsız, değişik amaçlar için yeterli doğrulukta olması temel ilkedir. Bu nedenle ülke ağlarının sıklaştırılmaları ya ayrı bir yönetmelik olarak ele alınmalı ya da bu yönetmelik hükümlerinin daha küçük, özellikle 1/5000, ölçekli haritaların üretilmesindeki sıklaştırma çalışmalarını da kapsaması hükmü getirilmelidir kurallar konulmuştur.

"Özel işaretler artırılmış ve harita ölçeklerine göre sınırlandırılmış" gibi, burada daha başka sayılabilecek yenilikler, değişiklikler, bu yönetmelik aracılığıyla getirilmiş bulunmaktadır.

Bu aşamada söyleyebileceklerim özetle bunlar; teşekkür ederim.

BAŞKAN- Teşekkür ederim Sayın Aksoy. İkinci sorumu Sayın Yalvaç'a yöneltmek istiyorum: Yönetmeliği yürütücü kurum Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü. Aradan geçen bu süre içerisinde size göre yönetmelik tam olarak işliyor mu, işlemiyor mu? İşlemiyorsa, nedenleri açıklayabilirmisiniz?

İLHAN YALVAÇ- Sayın Başkan, büyük ölçekli haritaların yapımıyla bilgileri Sayın Aksoy verdi. Buna ilave edecek başka bir husus olmayacağı kanaatindeyim.

Aslında, biz Avrup ülkeleri içerisine girme çabasında olduğumuz bu dönemde, harita hizmetlerinde de onlara paralel bir uğraş içerisine girmek zorundayız. Bu nedenle, oradaki ülkeleri incelemek fırsatını ben de buldum; diğer arkadaşlarımız da buldular. Onlar da günün getirdiği bu teknolojik gelişmeleri harita sektörüne uyarlama gayretleri içerisinde dirler. Bildiğim kadarıyla bu yönde adım atmış ülkelerin en önde iki tanesi, biri Hollanda, diğeri Avusturya; bunlar da daha henüz sonuca ulaşmamışlar. Bu nedenle, büyük bir anlayış değişikliği getiren böyle bir yönetmeliğin, a-

nında her kaleminde uygulamasını istemek, biraz insafsızlık olur gibi geliyor bana. Biz teşkilat olarak, bu yönetmeliğin uygulamasının çabası içerisindeyiz. Bu nedenle, donanım olarak dar bir maddi imkân olmasına rağmen, donanım olarak, personel olarak bu yönetmeliği uygulayacak tedbirler alma çabası içerisindeyiz; birtakım tedbirleri de aldık.

Bu yönetmeliğin büyük çapta, yaygın bir şekilde uygulanması için önce yönetmeliğin getirmiş olduğu üçüncü derece yüzey ağının Türkiye çapında gerçekleştirmesi gerekir. Bu, büyük bir olay, küçümsenecek bir olay değil. Bununla ilgili bir proje Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü tarafından hazırlatıldı; hepinizin malumudur. Verilen öneriler doğrultusunda bunun değerlendirileceği de şüphesizdir.

Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü olarak merkezi bir bilgi sistemi kurduk, bunu genişletme çabasıdayız. Bununla ilgili ayrıntılı bilgileri Sayın Doktor Nadir Ünal bildirisinde açıkladı. Bu sözlerle ilave edilecek ayrı bir husus gerekmez zannederim.

Bu kısa süre içerisinde -ki, gerçekten 1988 tarihinde yürürlüğe girdi ama- tabii bu, bir çalışma süreci içerisinde önemli bir zaman değil. Diğer Avrupa ülkeleri bile bu projeyi gerçekleştirdikten sonra uygulaması için kendilerine çok uzun bir süre tanımışlar.

Önce bir bilgisayar sistemi kurduk. Analitik değerlendirme sistemine aldık. Sonra ilk adımda 25 tane elektronik uzunluk ölçeri aldık.

Düne kadar, almış olduğumuz total stationların sayısı 33'tür; 60 tane total station gümrükte, 1991 yılında kadastro hizmetlerine ilave edilecektir. Önümüzdeki sene de en azından 100 tane total station satın almayı planlama aşamasındayız.

Sözü fazla uzatmadan şunu söyleyeceğim: Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü, bu yönetmeliği uygulamak için, bütün maddi imkânlarını seferber etmiş durumdadır. Ümidimiz, bunu diğer Avrupa memleketlerine örnek bir uygulamaya geçebiliriz.

Bu aşamada benim söyleyeceklerim bu kadar, sorular olduğu vakit, tartışma esnasında yönetmelikle ilgili ayrıntılı bilgileri o zamana bırakıyorum. Teşekkür ederim.

BAŞKAN- Sayın Yalvaç'a teşekkür ediyorum. Devlet Su İşleri, kamulaştırma bedeli olarak yılda yaklaşık 300 milyar Türk Lirası ödüyor. 30 bin hektar da kamulaştırma haritası yapıyor. Acaba, Devlet Su İşleri yönetmelik hakkında ne düşünüyor? Ne yapıyor; uygulayabilir mi, uygulayamıyor mu; yoksa uygulamak istemiyor mu; ne tür sorunlarla karşılaşılıyor Bu konuda Sayın İpek'in görüşlerini rica edeceğim. Buyurun Sayın İpek.

MUHİTTİN İPEK- Teşekkür ederim Sayın Başkan. Ben, sorunuzu hemen Devlet Su İşleri özelinde değil, genelde, bütün kamu kuruluşları olarak alacağım. Ancak, bu konuya girmeden önce, harita yapma yetkisi ve bunun için düzenleyen yasal duruma bir bakmak istiyorum. Çünkü, benim tespitlerime göre, ülkemizde Odamız da dahil, 34 tane kuruluş uzaktan yakından harita yapmayla yetkili. Bunların yasal düzenlemelerine bir göz attığımız zaman, hepsi harita yapma yetkisine sahip.

Bunların başlıcalarını şöyle sıralayabiliriz.

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü

Harita Genel Komutanlığı

İller Bankası Genel Müdürlüğü

Belediyeler

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü

T.C.K. Genel Müdürlüğü

Türkiye Kömür İşletmeleri Genel Müdürlüğü

Maden Teknik Arama Genel Müdürlüğü

Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı

Arsa Ofisi Genel Müdürlüğü

Etibank Genel Müdürlüğü

Demiryollar Limanlar Havameydanları İnşaatı Genel Müdürlüğü

Türkiye Taş Kömürleri Kurumu Genel Müdürlüğü

T.C.D.D. Genel Müdürlüğü

Teknik Araştırma ve Uygulama Genel Müdürlüğü

Türkiye Demir ve Çelik İşletmeleri Genel Müdürlüğü

Elektrik İşleri Etüd İdaresi Genel Müdürlüğü

TEK Genel Müdürlüğü

Toprak ve Tarım Reformu Genel Müdürlüğü

Yapı İşleri Genel Müdürlüğü

Orman Genel Müdürlüğü

Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü

BOTAŞ Genel Müdürlüğü

Bu kuruluşların bir kısmı kuruluş yasalarından bir kısmı da yaptıkları hizmetlere göre harita yapımı yetkisini sahiptir.

Harita yapma ve yaptırma ile ilgili yasal düzenlemeleri şöyle sıralayabiliriz

1- 657 sayılı Harita Genel Komutanlığı (Müdürlüğü) yasası; savunmaya ilişkin, TKGM için lüzumlu haritalar ve diğer kamu kuruluşlarının lüzum göstereceği haritaları yapma yetkisini Harita Genel Komutanlığına vermiştir. Bu yasanın 7.3.1990 gün ve 3615 sayılı yasa ile değiştirilmesiyle Bakanlık ve kamu kurumlarına da 1/5000 (dahil) ve daha büyük ölçekli harita yapma yetkisi tanınmıştır.

2- 3045 sayılı Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Teşkilatı Hakkında Kanun ve 3402 sayılı Kadastro Kanunları ile topoğrafik kadastral harita yapma yetkisini TKGM'ne vermiştir.

3- 3194 sayılı İmar Kanununun 7/a maddesi halihazır harita yapma yetkisini Belediyeler ve Valiliklere vermiştir.

4- 2942 sayılı Kanun 7. maddesinde "Kamulaştırmayı yapacak idare, kamulaştırma veya kamulaştırma yolu ile üzerinde irtifak hakkı kurulacak taşınmaz malların veya kaynakların sınırlarını, yüzölçümünü ve cinsini gösterir ölçekli planını yapar veya

yaptırır" denilerek kamulaştırma yapan her kuruluşa harita yapma yetkisi vermiştir. 5- Orman Kanunu 7. maddesi her türlü ormanların ve bunların içinde ve bitişiğinde kalan taşınmaz malların ormanlarla müşterek sınırlarının tayin ve tesbiti yetkisini Orman Kadastro Komisyonuna vermiştir.

Sayın Prof. Dr. Hayrettin Gürbüz meslekler bakımından harita yapma yetkisini incelemiş, bazı yönetmeliklerle mesleğimiz dışında meslek gruplarının harita yapma konusunda geniş söz sahibi olduklarını 1. Harita Kurultayındaki konuşmasında detaylı olarak açıklamıştır.

- Orman Kadastrosu yapımı için "Orman Kadastro Komisyonunda" yer alan orman mühendisi ve ziraat mühendisi yetkili kılınmıştır.

- 3086 sayılı Kıyı Kanununa dayalı olarak çıkarılan yönetmeliğe göre kıyı kenar çizgisinin belirlenmesinde harita mühendisi ile birlikte inşaat ve jeoloji mühendisleri yetkili kılınmıştır.

- Tescile Konu Olan Harita ve Planlar Yönetmeliği'nin 2. maddesi harita ve planların yapma yetkisini harita mühendisine vermekle birlikte aynı maddenin 2. fıkrasında koşullu da olsa yetkiyi Fen elemanlarına verme kapısı açık bırakılmıştır.

Büyük Ölçekli Haritaların Yapım Yönetmeliğinin 5. maddesinde "Büyük ölçekli haritaların, kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılması ya da yaptırılması durumlarında yetki ve sorumluluk bir harita ve kadastro (geodezi ve fotogrametri) mühendisi tarafından üstlenilir" denilerek ilk kez harita mühendisi tartışmasız, ortaksız harita yapma konusunda yetkili kılınmıştır.

Yönetmelikler belli hizmet için belirli yasalara dayalı olarak standart ve kurallar saptayan yazılı belgelerdir. Yönetmelikler çıkış noktasını yasa ve tüzüklerden alır. Ancak yasa ve tüzüklerde yönetmelik çıkarma yetkisi belirlenmiş ise yönetmelik çıkarılabilir. Örneğin DSİ kuruluş yasasının 2. maddesinde harita yapma yaptırma yetkisi ve ilginçtir kadastro yaptırma yetkisi olmasına rağmen bu konularda yönetmelik çıkarabilmesi için aynı yasada bir hüküm yoktur.

Bunun yanında 3045 Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun 2/C maddesi ve 3402 sayılı Kadastro Kanununun 47/d maddesi uyarınca yönetmelik çıkarılması hükme bağlanmıştır. Nitekim Büyük Ölçekli Haritaların Yapım Yönetmeliği bu yasalarla birlikte 3194 sayılı İmar Kanununun 38. maddesine dayanılarak çıkartılmıştır.

Büyük ölçekli Haritaların Yapım Yönetmeliği (BÖHYY) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'nün koordinasyonluğunda kamu kuruluşları ve üniversite temsilcilerinden oluşan komisyonların çalışmaları sonucunda 31 Ocak 1988 tarihinde resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

BÖHYY'nin 1. ve 2. maddesinde "Bu yönetmelik, büyük ölçekli haritaların yapımında standart birliğini sağlamak ve bu haritaları kadastral duruma getirmek; ülke nirengi ve nivelman ağına dayalı ve ülke pafta bölümlleme sisteminde, yersel veya fotogrametrik yöntemlerle günün gelişmiş teknolojisinden de yararlanarak topoğrafik nitelikli sayısal, çizgisel ya da fotoğrafik olarak yapılmasını sağlamak" denilerek yönetmeliğinin amacını geniş olarak belirlemiştir.

BÖHYY'nin 3 üncü maddesinde "Bu yönetmelik, her türlü büyük ölçekli haritaların yapımına ve kadastral duruma getirilmesine ilişkin teknik kuralları ve bu işlemleri yapan veya yaptıran kamu kurum ve kuruluşlarını kapsar" denilerek hemen hemen yukarıda saydığımız bütün kamu kuruluşlarını kapsamı için almıştır. Ayrıca BÖHYY'nin 6/e maddesinde "Üçüncü derece sıkılaştırma alanı; Kadastro çalışmaları için kadastro bölgesini, imar çalışmaları ve belediye teknik hizmetleri için mücavir alanları da içeren belediye sınırlarını kamulaştırma ve mühendislik projeleri için harita çalışma alanını en az 5 km taşan alandır." denilerek bütün kamu kuruluşlarını ilgilendiren harita çalışma alanlarını belirlemiştir.

Gerek kamu kuruluşlarınca ve gerekse TKGM'ünce BÖHYY'nin tam olarak uygulandığı söylenemez. Yasaların ve Yönetmeliklerin ilgilileri kesin bağlayıcı yanları vardır. Yazılı kuralların uygulanmasında keyfilik söz konusu değildir. BÖHYY'nin 306 maddesi "1/2500 ve Daha Büyük Ölçekli Harita ve Planların Yapımına Ait Teknik Yönetmelik"i yürürlükten kaldırmasına rağmen İller Bankası Genel Müdürlüğü'nce halâ kullanılmaktadır. Harita üretiminde iki ayrı yönetmelik uygulamasının olması, farklı standart kullanılmasına neden iki ayrı yönetmelik uygulamasının olması, farklı standart kullanılmasına neden olmakta ve sektörümüzde kuşku ve güvensizlik yaratmaktadır.

BÖHYY'nin uygulamasının üç yıl sonrasında aşağıdaki sonuçlar çıkarılabilir.

- 1- Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü çıkardığı genelgelerle yönetmeliğin esas maddelerini çalışmaz duruma sokmuştur.
- 2- İller Bankası Genel Müdürlüğü BÖHYY'ini uygulamaya geçmeyerek harita üretiminde çifte standarta neden olmuştur.
- 3- Kamu kuruluşları BÖHYY'ni uygulamada kendisini zorunlu görmemektedir.
- 4- Harita üretiminde standart birliği sağlanamamıştır.
- 5- Ülke pafta bölümlene sistemine geçilememiştir.
- 6- Topografik kadastral nitelikli harita üretimi gerçekleştirilememiştir.
- 7- Mükerrer harita yapımı önlenememiştir.

BÖHYY'gi ile yakın ilişkisi olan Tescile Konu Olan Harita ve Planlar Yönetmeliği'nin 1. maddesi "Bu yönetmelik; Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'nün yasalar uyarınca yapmakla yükümlü olduğu kadastro, tapulama ve tapu fen hizmetleri dışında kalan ve özellikle;

- a) İmar planları, gecekondu imar planları, arazi toplulaştırma planları, toprak dağıtım planları ve benzeri planlar,
- b) Kamulaştırma planları, sınırlandırma haritaları,
- c) Hükme bağlanmış harita ve planlar,

d) Özel parselasyon planları ile benzeri diğer tescile konu olacak her türlü harita ve planların yapımı ile yetki, kontrol ve tescil işlemlerinde uygulanacak esasları kapsar" denilerek kapsamı belirlemiştir. Şimdi ortaya şöyle bir durum çıkmaktadır. Yönetmeliğe göre İller Bankası halihazır harita üretmektedir. Bu altlıklar üzerine imar planları yapılmakta ve uygulaması sonucunda TEKO yönetmeliğinin 1. maddesine göre TKGM'ne tescil için gitmektedir. Burada TKGM hangi yönetmelik esaslarını aramaktadır veya aramıştır. Üç yıl boyunca böyle bir uygulamada hiçmi tescil sorunu çıkmamıştır ki kasaba haritaları hala eski yönetmeliklere göre yapılmaktadır.

Bu konuda en büyük zorluğu özel setör çekmektedir veya çekecektir. Bir nirengi noktası değeri alabilmek için bir sürü engel aşmak zorunda kalan ve bu nedenle 2 - 3 ay beklemek zorunda kalan özel sektöre bu benim istediği yönetmelike göre yapılmamış denirse, kimler sorumlu olacak?

Altıncı Beş Yıllık Kalkınma Planında ilk tesis kadastrounun 10 yıllık dönem de bitirilmesi hedeflenmiştir. Buna göre TKGM Türkiye Yüzey Ağı Projesini (TÜRYAP) devreye sokmaktadır. TÜRYAP'ın gerçekleşmesi mutlaka BÖHYY'nin uygulanabilmesi ile mümkündür. Çünkü TÜRYAP'ın adımları büyük ölçüde BÖHYY'i esaslarına dayanmaktadır.

Kuşkusuz BÖHYY kusursuz olarak ortaya çıkmamıştır. Oluşturulan komisyonun çalışması pek verimle olmamıştır. Sonuçta çok kısa sürede çıkarılan yönetmelik tartışma yaratmıştır. Yönetmelikte-kuram (teori) ve uygulamanın (pratik) birlikteliği tam olarak sağlanamamıştır. Kuramcılarla uygulayıcıların iş bölümü ve iletişim kurulması gerçekleşmemiştir.

Ancak BÖHYY'nin 305. maddesi bu aksaklıkların giderilmesi için olanak tanımaktadır. Bu maddeye göre aksayan, uygulamada sonuç vermeyen, kuramsal hatalar içeren maddeleri değiştirmek olasıdır. Bu konuda ilk adımı Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası atmıştır. Türkiye Yüzey Ağı Projesi BÖHYY'ye değiştirilmesi, eklenmesi, çıkarılması gereken hususlar hakkında bir rapor hazırlayıp TKGM'ne vermiştir. Bu raporda TÜRYAP'la ilgili 9 maddenin değiştirilmesi ve 5 yeni maddenin eklenmesi önerilmiştir.

Sonuç olarak harita üretiminde uyumun sağlanması, sektörümüzde karışıklığa ve kuşkulara meydan verilmemesi için yönetmelik uygulamasında birlikteliğin sağlanmasında tüm kamu kurumları ve tüm yöneticiler, tüm uygulayıcılar kısaca harita sektörümüz daha duyarlı daha sorumlu olmaları gerekmektedir.

BAŞKAN- Teşekkür ederim.

Ben Sayın Andaç Kaynak'ı en sona bıraktım bilerek. Andaç Kaynak, benim bildiğim kadarıyla, Büyük Ölçekli Harita Yapım Yönetmeliğini en çok uygulayan özel sektör temsilcimiz. Kağızman ve Aralıkta kadastro yaptı, halen Hosaran kadasrosu da kendisinde. Aynı zamanda Sayın İpek'in de bulunduğu gibi çifte standartla çalışıyor. Yani, bir taraftan Büyük Ölçekli Harita Yapım Yönetmeliğine göre Kadastro yapıyor, bir

tarafından da İller Bankası ihalesine girerek, İller Bankası'na iş yapıyor. Acaba bu ikisini birlikte yorumlayabilir mi bize? Nedir Büyük Ölçekli Harita Yapım Yönetmeliği? Niye 1/2500'lük ve daha Büyük Ölçekli Harita Yapım Yönetmeliği? İkisinin arasındaki ilişkiyi kurabilir mi acaba Sayın Kaynak?

ANDAÇ KAYNAK- Teşekkür ederim Sayın Bakan. Değerli arkadaşlar; biz yıllarca tek bir yönetmelikle çalışmanın özlemini çektiğimiz ve 10 Nisan 1974 yılında yayınlanan 1/2500 ve daha Büyük Ölçekli Harita Yapım Yönetmeliği bize bu fırsatı tanıyan gibi olmuştu. O yönetmelik çıktığı zaman ilk önce Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü o yönetmeliğe alınamadı. Uzun süre gene kendi yönetmeliklerince çalışmayı yeğledi. Şimdi de bunu İller Bankası uygulamıyor ve biz, hepinizin ifade ettiği gibi, bir çifte standartla karşı karşıya kaldık. Vallahi beyler, ben hiç kimsenin vatandaşı böyle çifte standartla karşı karşıya bırakma hakkı olduğu inancında değilim.

İller Bankasının kendine göre savları var. Burada onlardan hiç kimse olmadığı için onları, bilemiyorum, belki savunma durumunda ben kalacağım. Efendim, o da...

BAŞKAN- Sayın Kaynak, İller Bankası'nın kendisini savunması, gayet tabii, kendisi tarafından yapılabilir. O konuyu ayrı bir olay.

ANDAÇ KAYNAK- Efendim, şimdi ortada iki tane yönetmelik var. Bu 10 Nisan 1974 tarihinde yayımlanan yönetmeliğin 415'inci maddesi diyor ki, "Bu yönetmeliği, Başkanlık (Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünü tedvirle görevli Devlet Bakanlığı) ile İmar ve İskân Bakanlığı yürütür" diyor. 409'uncu maddesinde de, "Yönetmelikte yapılacak değişikliklerin yapılması, madde eklenmesi, çıkartılması, yorumlanması, iki bakanlık temsilcilerinin ortak kararına bağlıdır" deniyor. Şimdi, bakıyoruz, bu yönetmelik bir tek bakan imzasıyla çıkıyor. Bilemiyorum, bu bir hukuki sorun gibi geliyor bana, kim haklı, kim haksız onu bilemiyorum. Yalnız, bu yönetmelik mutlaka, çok çok iyi ilkelerle yola çıkılarak hazırlandı, iyi niyetle hazırlandı; ama, şunu açıkça itiraf edeyim ki, yangından mal kaçırıcısına hazırlandı. Şunu da söyleyeyim ne kadar "Hayır" derlerse desinler, kapalı kapılar ardında hazırlandı. Hiç elinizi kaldırmayın Sayın Yüksel Akın, defalarca başvurdum arkadaşlara, "Yahu şunu bir açın, bir görelim ne yapıyorsunuz, ne ediyorsunuz?" diye, saklandı ve ben bir yerde çok şanslı adamım. Bir yerde iki arkadaş oturuyorlar, ellerinde yönetmelik. "Şunu gıdım gıdım saklıyorsunuz, açacağım bir sayfayı, parmağımı bir yere bastıracağım ve yanlış bulacağım" dedim ve açtım, Allah büyük.

Evet, bir baskı hatası, dizgi hatası olabilir; ama, o müdahaleyi yapmazsam bir yönetmelikte o madde aynen öyle girecekti, milletin çatısını deleceklerdi. Çatı ve şerifiyelere konulan tesisin boyunu 50 santim olarak yazmışlardı.

Gene bir tarihte, bir arkadaşımızın odasındayım ve matbaacı getirdi, basıyorlar yönetmeliği. Yine, "Gene, bakın, yanlışlıklar yapıyorsunuz." "Yok, yaptığımız yönetmelik doğrudur" dendi. "Açınız, nivelmandaki tecviz formülünün altındaki açıklamayı. Orada ne diyorsunuz? İki nokta arasındaki kod farkını mı söylüyorsunuz, yoksa kot farklarının mutlak değer toplamını mı söylüyorsunuz?" dedim. İki nokta arasındaki kod farkını söylüyorlardı, yanlıştı. Neyse, o müdahalemlle düzeldi.

Yönetmelik, bakın, tekrar tekrar söylüyorum, mutlaka iyi niyetle ele alındı, iyi ni-

yetle yapıldı; ama, şöyle bakıyorum, baştan sona kadar tutarsızlıklarla dolu. Koydu-
ğu tecvizler... Bakın, özel sektör neden yakınıyordu? Özel sektör neden yakını?
Tecvizlerin sıklığından, darlığından yakını. Ben aksine, burada konulan tecvizlerin
son derece (large) olduğundan yakınıyorum. Biz bu tecvizlerle harita yapmıyoruz.
Biz bu haritaları, bu tecviz içerisinde harita yaparsak, o haritanın altına ben imza at-
maktan çekinirim.

Burada ufacak bir araştırma yaptım. bunları takdim edeceğim, karşılaştırınız. Böyle
bakıyorum gerek dizi nirengide, gerek poligonlarda, yeni getirilen FS, FQ'ları karşı-
laştırıyorum, yaptığımız şeyleri bunlara koyduk, araştırdım. Efendim, FQ'larda ko-
nulan tecvizlerin neredeyse beşte birinde; FL'lerde konulan tecvizlerin üç te birinde
çalışıyoruz biz ve bunları rastgele şeylerden seçtim.

Tecvizler böyle iken, arkadaki kontrol metinlerine bakıyoruz. Eğer, bu tecvizlerle iş
yaparsak, arkadaki, kontrollardaki olan şeyleri gerçekleştirmemiz olası değil. Bir ki-
lometre içerisindeki taramayla, kutupsal koordinat yöntemiyle yapılan çalışmalar a-
raştırılır deniliyor. Poligon için, ortalama 7 santimetre tanınıyor. Burada ise, 40 san-
timetrenin üzerinde tecvizler getiriliyor. Bu tecvizlerle çalışıp da, o kontrollarda na-
sıl yüzümüzün akıyla çıkacağız, bilemiyorum.

Nirengi kavramına değinmek istiyorum. Bir şey ya nirengidir, ya nirengi değildir.

Dizi nirengi olayı: Dizi nirengiyi biz tamamlayıcı nirengi olarak görüyoruz. dizi ni-
rengiler tekniğin verdiği olanaklarla, son derece süratle ve bu tecvizlerle değil, bi-
zim alışageldiğimiz ve şimdiye kadar uymakta olduğumuz tecvizlerle son derece
sağlıklı nirengilerdir; ama, orada ancak tamamlayıcı nirengilerin, yani gerek dört
noktadan ileriden kestirme, gerek karşılıklı gözlemlerle oluşturulan nirengilerin ya-
pılamadığı yerlerde öneriliyor. Biz ise, artık tekniğin bu olanaklarıyla dizi nirengile-
rin alışgeldiğimiz gözlemlerle yapılan tamamlayıcı nirengilerin önüne geçmesinin
süratle yapılacağını söylüyoruz.

Yönetmelikte bize en ters gelen, kenar ölçmeleri. Baz kavramı bu yönetmelikte tüm-
den kaldırıldı. Baz diye bir kavram yok. Onun yerine kenar ölçmeleri getirildi. Yö-
netmeliğe bakıyoruz, maddesinde diyor ki, "Kenarların üçte biri ölçülür." Yönetme-
liğe eklenen örneği var. Örneğine bakıyoruz, 40 kenarda 8 ölçülmüş, beşte bir. İs-
tambul şubemizin hazırladığı, şuna bir örnek kanava konulmuş; 30 kenarın 27'si öl-
çülü. Beyler, işimizi, gücümüzü bırakacağız, boyuna aç ve kenar ölçeceğiz. Peki,
biz ne zaman poligon ölçeceğiz, ne zaman detay ölçeceğiz?

Ölçülerin kalibrasyonu mutlaka aletlerle yapılması öneriliyor. Türkiye'de galiba bu
kalibrasyonu yapabilecek bir üniversite var, bir de İller Bankası'nın Gölbaşı'ndaki
tesisleri var.

ANDAÇ KAYNAK- Şimdi bilemiyorum, baz kavramı zaten kalmadı. Peki, bu işi
Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü üstlendiyse, bunu ne zaman kuracak, kim yapacak
bu kalibrasyonu? Sonra, bu yönetmeliğin getirdiği bir şey daha var. Yani, apalama-
dan, yürümeyi öneriyor. Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü'nün 450 civarında birimi
var. Şimdi bakıyoruz, 1991 yılında sağlanacak uzaklık ölçerler, total stationlarla bir-

likte, ancak üçte birini tesis edebiliyorlar. Şunu söyleyeyim: Özel sektör olarak biz, Allah'a şükür, yemeyip içmeyip, elektronik donanımlara sahip olduk. Biz hazırız; ama, kendileri hazır değiller. Bizim çalışmalarımızı kontrol edecek donanımdan yoksunlar.

Üçüncü boyut getirildi. Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünde kaç tane nivo olduğunu sormak isterim. Hemen bir genelgeyle üçüncü boyuttan vazgeçildi. Bu yönetmeliğin en büyük şanssızlığı da burada. Bakıyorum, 1974 yılında çıkan yönetmeliğe, işte hâlâ daha İller Bankası ısrarla kullanmaya devam ediyor ve yıllarca haritalar yapıldı. Ben, yaptığımız o haritaların da son derece sağlıklı olduğunu iddia ediyorum; çünkü, oradaki tecvizler, bayağı bayağı dar tecvizlerdi, biz orada tecvizlerden yakınıyorduk. O yönetmeliğin elbette değişmesi, günün teknolojik koşullarına uydurulması gerekiyordu. Bakanlık genelgeleriyle bunlar yapıldı. 1978 yılında uzaklık ölçerler devreye sokuldu, işlerliği oldu; ama, şu yönetmeliğe bakıyoruz, çıktığı günden itibaren bu yönetmeliğe sahip çıkan müessese, kendisi bu yönetmeliği delmeye başladı. Hatta, yönetmeliğin üçüncü yılında hâlâ bu yönetmeliğin maddelerini tartışıyorsa, bu yönetmeliğin elbette bir şeyleri var.

Sonra, çok güzel bir proje orta yere getirildi, Türkiye Yüzey Ağı Projesi. Bu proje yapılırken, baktık, ettik ki, bu yönetmeliğin birçok maddesi o projeye cevap veremeyecek, değiştirilmesi gerekiyor. Bilemiyorum, özü şu: Bizi tek yönetmeliğe kavuşturacak çabayı bekliyoruz. Birileri otursun, bize tek yönetmelik hazırlasın.

Eleştiri faslında ayrıca söz vereceksiniz, daha epeyce söyleyeceklerim var.

BAŞKAN- Sayın Andaç Kaynak, zaten baştan beri eleştiri yapıyorsunuz.

ANDAÇ KAYNAK- Başka bir şey yapmamı da bekleyemezsiniz benden, onun için söz verdiniz.

BAŞKAN- Gayet tabii, söz verdim. İkinci turda eleştiri almayacağım sizden, öneri alacağım.

ANDAÇ KAYNAK- O zaman izin verin, eleştirilemin hepsini söyleyeyim.

BAŞKAN- Kısa sürede tamamlamanızı rica ediyorum; çünkü, bize ayrılan sür çok az.

ANDAÇ KAYNAK- Pilye çok güzel bir tesis.

BAŞKAN- Öneri ise, ikinci tura bırakın. Yani, Pilye öyle değil de, Böyle olmalı diyorsanız, öneri o.

ANDAÇ KAYNAK- Hayır efendim, onu demiyorum; ama, eski noktalara niye pilye koymuyoruz? Onu merak ediyorum. Kontrol mühendisi nezaretinde eski noktalarda mutlaka pilye konulmalı.

Bu yönetmelikte, trigonometrik yükseklik saptanmasına ilişkin maddeler yetersizdir, açıklayıcı değildir, uygulamaktan uzaktır.

Nirengi betonuyla, nivelman betonu farklı boyutlardır. Bunların ikisinin aynı boyuta getirilmesi ve onların altına konulan, havuç diye tabir ettiğimiz tesisler artık tümüyle kaldırılmıştır. Ben bile, ebatını unuttum; onların kaldırılması gerekli nirengi rasatları bakıyoruz, alışageldiğimiz klişelerin dışında bir klişeyle getirilmiştir; ama, şuraya konulan örnekte gene eski klişeyle rağbet edilmiştir. Demek ki, doğrusu odur ve rasatların bir kontrolü vardır. nirengi rasatları, toplam kontrolları, silsile kontrolları, bunlarsız rasat olmaz, bunlarsız örnek olmaz. Bu kontrolların onlara mutlaka getirilmeleri gerekir.

Sonra, iki saniyelik alet kullanıp, bir saniye okuma öneriliyor, buna da aklım ermiyor. Bugün bir saniye okuyan aletler son derece yaygındır ve biz nirengi gözlemlerimizde bunları tercih ederiz.

Bir de Türkiye'de çok yanlış bir uygulama var: Total stationlarla nirengi rasatları ölçülmektedir. Total stationlarla nirengi rasatı yapılmaz.

Belki, şimdi yeni elektronik teodolütler, ancak daha bugünlerde Türkiye'ye girmeye başladı. Ondan da daha hiç kimsenin aldığını bilemiyorum. Total stationlar elektronik takeometredirler, teodolit değildirler, bunların nirengi gözlemlerinde kullanılmıyacağı inancındayım.

Efendim, poligon kenarlarında 350 metreye kadar olanaklar tanınıyor. Ben 350 metrenin, kişisel görüşüm olarak, çok uzun bir mesafe olduğunu söylüyorum.

Gerek nirenginin, gerek poligonon sık tutulmasında çok büyük yarar görüyorum. Bunlar bizim ilelebet muhtaç olduğumuz referans noktalarıdır.

BAŞKAN- Sayın Kaynak, zannediyorum, bunlar hep öneridir. Yani, 350 metre olmasın da 300 metre olsun, öneridir bu. Öyle olmasın da, böyle olmasın, öneri. İsterseniz, ikinci tura bırakın, öneri olsun.

ANDAÇ KAYNAK- O zaman, peki. Nirengide hemen bir şey söyleyeceğim. Şimdiye kadar alıştığımız 100 hektara 3 nirengi tesis ediliyordu, evet 3 nirengi belki çoktu; ama, 100 hektara 1 nirengi de bugün çalışmalarımıza kesinlikle cevap vermeyecektir. Bunun olması gereken ölçüsü, minimum 100 hektara 2 nirengidir.

Kod noktası... Minimum 25 nokta önerilmiştir. 25 nokta, öyle arazi vardır ki, 50 kod noktasıyla çıkmaz; ama, bugün Konyu Ovası'na da 15 tane kod noktasıyla gayet rahatlıkla, son derece sıhhatli harita üretebilirsiniz.

Bilemiyorum, bundan sonra öneri bölümüne söyleyecek laflarım kaldı mı, kalmadı mı? benim söyleyeceğimin pek çoğunu Muhittin arkadaşımız söylediği için, notlarım ondan da karıştı. Eksik olmasın, o da özel sektör adına bir yığın eleştiriler yaptı. Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN- Ben de teşekkür ederim. Zamanımız kısıtlı olduğu için, ikinci turda sayın konuşmacıların sürelerini 5 dakika ile kısıtlamalarını rica edeceğim; aksi takdirde, salona söz hakkı kalmayacak. Bu nedenle; süreye son derece riayet etmek koşuluyla, ilk sözü Sayın Yalvaç'a veriyorum. Kendileri 3 arkadaşımızı da dinlediler. Herhalde ilgili notları da aldılar. Yanıtlayacağı, cevap vermek isteyeceği bazı konular vardır. Önerilerini de dahil etmek üzere, satır başları olarak, lütfen 5 dakika içinde kısıtlı kalmak kaydıyla. Buyurun Sayın Yalvaç.

İLHAN YALVAÇ- Şimdi, düşey yer kontrol noktaları için nivo aletinden söz edildi. Teşkilatımıza evvelki sene 130 tane nivo aleti, yani kilometrede bir milimetre prezesyonlu, yani standart sapması olan nivo aleti temin edildi ve bütün kadastro müdürlüklerimize bunu tevzi ettik, düşey yer kontrol noktalarının tesisi açısından.

Sayın Andaç, tespit ettiklerimiz kadarıyla, eski noktaların pilye olarak yapılması, ihya edilmemesi söz konusu ediliyor. Bu hakikaten bizce de uygun olan bir öneri. Zaten yönetmeliğin bunu engelleyici bir hususu yok. Gayet iyi olur tabii. Bir haritanın yaşayabilmesi için onun dayanağı olan nirengi noktalarının yaşaması lazım yaşayabilir durumda olması lazım. Bu bizim için de gayet uygun.

Dördüncü sorusu, trigonometrik yükseklikle ilgili yönetmelikteki bilgilerin eksik olduğundan söz ettiler. Olabilir. Yalnız, tabii bu bir yönetmeliktir, ders kitabı değildir. Bunu da burada vurgulamak lazım.

Nivelman noktası tesisleri... Şimdi efendim, biz bu yönetmelikleri hazırlarken, Türk Standartları Enstitüsünden standart hale getirilmiş olan bazı standartlar vardır ve bu standartlara uyararak, gerek nirengi ve gerekse nivelman noktalarının boyutlarını, şekillerini oradan aldık ve hatta, sözünü etmiş olduğu klişeleri de standartlarla uyumlu olabilmek için aynen oradan aktardık. Ancak, gördük ki, yönetmelikte toplam kontrolü, bir doğrultunun karesel ortalama hatasını hesaplamaya bu çizelge uyumlu değil. Zaten, yönetmelikte bununla ilgili hüküm de var. Çizelgeleri Genel Müdürlüğün onayıyla değiştirmek söz konusu ve biz bunu değiştirdik; yaygınlaştırırız, diğer kurumlar da, bundan o şekilde istifade edebilir. Yani, bir doğrultunun karesel ortalamasını, hatasını hesaplayabilecek biçimde düzenlenmiş olan çizelgeyi o şekilde yaygınlaştırabiliriz.

İki saniye okuyan aletler konusu. Teşkilatımızda, ki özel sektörde de böyle; klasik, teodolit aletleri, vaktiyle iki saniye hassasiyetinde idi ve eski yönetmelikte de bununla ilgili hüküm vardı. Kenarları 3 kilometreden uzun mesafesi olan noktaların rasatları bir saniyeyi doğrudan ölçen aletler hükmü vardı, diğerlerinde iki saniye idi. Tabii ülkemizde yoğun miktarda bu şekilde alet var. Bir yönetmelikte bir saniye şartı getirerek, bu kadar millî ekonomiyle ilgili olan bu aletleri hizmet dışı bırakmak, ekonomik bir olay değildir. Zaten, nirengi rasatını iki saniyeyi doğrudan ölçen aletle

ölçseniz veyahut da bir saniyeyi doğrudan ölçen aletle ölçseniz ne fark edecektir? Yani, sonucu ne etkileyecektir? aslında, o da tartışılır, aslında tartışmaya bile gerek yok. Ondan dolayı buradaki düzeni değiştirmeden, bu yönetmeliğe o şekilde aktardık; sırf bu aletleri hizmet dışı bırakmamak için.

Total station ile nirengi rasatlarının yapılıamayacağını, biz de aynı fikirdeyiz; zaten biz onun için nirengi işlerinde kullanılsın diye, uzunluk ölçer aldık. Sırf bu işte kullanılsın diye 25 tane uzunluk ölçer aldık; nirengi kenarlarının ölçülmesi için. Aynı fikirdeyiz ve bu fikrimizde de, düşüncemizde bir değişiklik yok Sayın Andaç'la.

Poligon kenarlarının 350 metrenin uzun olduğu konusna gelince. Şimdi Sayın Andaç 350 metre uzun diyor; ama, çok yaygın bir şekilde, 350 metre kısa diyorlar. Neden diyorlar? elimizdeki uzunluk ölçerler, total stationlar iki buçuk kilometreye kadar mesafe ölçüyor. Bunun çok eleştirisini aldık ve buna direndik, 350 metreyle sınırlandırdık. Sayın Andaç diyor ki, "350 metre uzundur." Bundan memnuniyet duydum. Hiç olmazsa, bizi bu konuda haklı bir duruma getirdi.

BAŞKAN- Sayın Yalvaç, ben sevimsiz bir yönetici oluyorum; ama, lütfen toparlar mısınız?

İLHAN YALVAÇ- Ben şimdi soruları teker teker cevaplıyorum, 100 hektarda 1 nirengi yerine, 2 nirengi harita alanında konusu. Olabilir. Bunda katı bir düşünce içerisinde değiliz. Eğer, ihtiyaca yetiyorsa, yalnız bunun etüdünü yapmamız lazım tabii, bu sürpriz şeklinde gelen bir soru olduğu için, etüd yapmadan 1 nirengi yeterli midir, iki nirengi mi gerekir? Bunu şu anda cevaplamak istemiyorum.

Tafsilat noktası olarak, 25 noktanın az olduğundan veyahut da fazla olduğundan, herhalde ben öyle not almışım. Bu, eski yönetmeliğin hükümünün aynıdır. 25 nokta, tafsilat noktası, tabii düzgün olan arazide genel kurallarda ölçülecek nokta sayısıdır. Arazinin engebe durumuna göre, arazinin karakteristik noktalarına da tafsilat noktası alınacağı yönetmelikte belirtilmiştir. Burada, bu yönetmeliğin eski teamül haline gelmiş bir usulü değiştirmemek için 25 nokta olarak koyduk. Eğer deniyorsa ki, "25 nokta fazladır." O zaman onu da düşürürüz. Tabii, genelde bir düşünce olması lazım.

Evet, benim tespit etmiş olduğum sorular herhalde bu kadardı. Eğer, atladığım bir soru varsa, onu da cevaplamaya çalışayım.

BAŞKAN- Teşekkür ederim Sayın Yalvaç. Sayın Aksoy, yönetmeliğin yapımında katkınız büyük, birtakım konular da ileri sürüldü. Herhalde cevaplayacağınız ve ilirisi için öneride bulunacağınız konular var. Gen : de süreyi de aşmamaya çalışarak, lütfen buyrun efendim.

PROF. DR. AHMET AKSOY- Teşekkür ederim Sayın Başkan. Önce Kurultay Düzenleme Komisyonunun diyelim, yönetmeliğe ilişkin böyle bir açık oturum düzenlemesi çok olumlu; fakat, görüyorum ki, fevkalade kısa bir zamana sıkıştırılmaya çalışılmış bu öneri konusu. Çünkü, kanaatimce, hazırlanan yönetmelik, harita ve kadaströ sektöründe reform niteliğinde yenilikler, değişiklikler, ilkeler getirmektedir. Aradan 3 yıl geçmiştir ve özellikle uygulamada bu yönetmelikle doğrudan temas halinde olan meslektaşlarımızın yönetmelik hakkında görüşleri vardır, kabul ettikleri hükümler vardır, aykırı buldukları noktalar vardır. Bunların çok daha geniş bir zaman içerisinde tartışılması, sanıyorum çok gereklidir.

Ancak, bu yönetmeliği çıkaran, sahip çıkan Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü bu nedenle, Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü öncelikle, yönetmeliğin uygulanmasında olağanüstü titizlik göstermesi gerekir. Bunun yanında, yukarıda da, biraz önce söylediğim gibi, reform niteliğinde olan ve gerçekten sektörümüze ve çalışanlarına saygınlık kazandıracak ilkeleri taşıyan bu yönetmeliğe meslektaşlarımızın sahip çıkması gerekir. Ayrıntıya girerek, bu ilkeleri zayıf göstermenin anlamlı bir girişim olacağını, anlamlı bir iş, eylem olacağını sanmıyorum. Elbirliği ile tartışmalıyız, uygun gelmeyen noktaları hızla değiştirme olanağımız var, değiştirmeliyiz; ama, hedefimizi akılcı ve açık- seçik bir biçimde belirlemeli; tüm kamu kurumlarının, tüm meslektaşlarımızın ve başta Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'nün bu yönetmelik ilkelerini ayaklar altına almayacak bir davranışa girmelerini sağlamalıyız. Mutlaka değişik kurumların kendilerine göre, bu hizmet sektöründeki faaliyetlerini yönlendirmeleri yahut şekillendirmeleri bizi her zaman zayıf düşürecektir. Bunun elbirliği ile önüne geçmeliyiz.

Şimdi, teknik bazı ayrıntılar var. Ben, gerçekten bu şekildeki tenkitleri çok olumlu buluyorum. Örneğin, Andaç Kaynak Bey bazı noktalara değindi ve tecviz hakkında bazı eleştiriler getirdi. Tecviz yanlış anlaşılmalıdır. Tecviz, samimi olarak çalışanı sıkıntıya sokmamak için konulmuş bir sınırlamadır. mutlaka tecviz sınırlarında iş yapmak diye bir şey söz konusu değil. Zaten böyle olmaması gerekir. Tecviz, normal ulaşılan sonuçların 3 katı, yani bazı teorik değerlendirmelere göre, normal ulaşılması gereken doğruluğun 3 katıdır. Yani, 30 santimetrelik bir tecviz varsa, biliniz ki, 8-10 santimetre ile ulaştığınız bir sonuç, normal bir sonuçtur. Mutlaka tecvizi zorlamamak gerekir; ama, buna karşılık tecviz tutmuyor diye, hepimizin bildiği bazı sunî çözümlere gitmeyi de, bu suretle tecvizi biraz daha açık bırakarak önlemiş oluyoruz. Sonra bu, sadece Türkiye için düşünülmüş sınırlar değildir, bu sınırlar uluslararası ve bu hizmetleri fevkalade disiplinli ve ciddi yapan ülkelerden alınmış örneklerin bize uyarlanmasıdır. Hatta, biz, eski yönetmeliklerde bu tecvizler çok daha dar tutulduğu için, aldığımız örneklerde daha geniş sınırları biraz daraltmak zorunda kaldık, bir ara çözüm bulmaya çalıştık.

Dizi nirengisi; dizi nirengisi, gerçekten yönetmelikte öngörüldüğü gibi kullanılmalıdır; yani, nirengi tesis edilmeyen yerlerde, ormanlık arazilerde veya buna benzer sıkıntılı durumlar yaratan topoğrafik bölgelerde.

Dizi nirengi neden tercih edilmez? Çünkü, bu çalışmalarda öngörülen standarda ulaşmak için gerekli ölçü çokluğunu sağlamadığı için. Bunun teorik bir nedeni vardır. Yani, ölçüler birbirini kontrol etmelidir. Bu esastan ayrılmamız mümkün değildir. Poligonlarda ise, poligon biçiminde üretilen dizi nirengilerde ise, ölçüler birbirini fevkalade zayıf kontrol ederler. Onun için bir yerde hata varsa, bu hatanın nerede olduğunu lokalleştirmek mümkün değildir ve tecvizi aşan durumlarda, o tecviz altında ulaşmak için bazı sunî zorlamalar da fevkadalede kolay olmaktadır. O yüzden dizi nirengi tercih edilecek bir şey değildir, zorunlu olunmadığı sürece.

Kenar ölçmeleri, eskiden baz biçimindeydi, doğru; şimdi ölçü olarak dengelemeye sokulmalıdır. Bu da bizim icatımız değildir; çünkü, kenar ölçmeleri ölçüdür. Rastlantısal bir olaydı. Hatalı, daha doğrusu teorik olarak hatalı bir ölçüdür. Bu nedenle açı ölçüleriyle kenar ölçüleri arasında da herhangi bir tercih yapmak mümkün değildir. Her ikisini de aynı şekilde ölçü olarak kabul etmek gerekir. Bu da çok doğal bir şeydir. Bunun tersine bir şey düşünmek zaten kesinlikle mümkün değildir.

Çok sayıda kenar ölçmesi; asıl bizim sorunumuz olan ölçek homojenliğini sağlamak içindir; çünkü, düşünüünüz ki, niçin açı ölçülür, niçin kenar ölçülür? Noktalara koordinat bulmak için. Koordinat ölçektir. Binaenaleyh, ne kadar çok kenar ölçerseniz, nokta koordinatlarının birbirleriyle komşuluk ilişkilerini o kadar sağlıklı kurmuş olursunuz ve elde ettiğiniz sonuçlar da o derece güvenilirlerdir.

Poligon kenarlarının 300 metreden uzun olması, kısa olması; onu geçiyorum

Baz ayarları, evet elektronik uzaklık ölçerlerin mutlaka, gereğine uygun bir biçimde zaman zaman ayarlanması gerekir; çünkü, bunlar zaman içerisinde hem ölçek değişikliği gösterirler ve her şeyden önce yansıtıcı reflektörlerin merkezsizlik hataları vardır, her reflektörde vardır. Bizim denemelerimize göre, 15 santimetreye ulaşan reflektör merkez kaçıklıkları vardır. Bunları tespit etmek lazım gelir. Eğer bunu yapamazsanız, tabii ölçekte çok önemli hatalı sonuçlara varmış olursunuz. Ülke ağına bağlı olacağına göre, ülke ağındaki ölçekle, çizim kenarla, kenar ölçüsüyle oluşturduğumuz ölçek birbiriyle tutarsız olursa, tüm ölçülere düzeltme olarak gelir ve tabii burada da yine, komşuluk prensibine uyulmamış olur.

BAŞKAN- Sayın Aksoy, ben burada bir saptama yapmak istiyorum. Kalibrasyon ayarını, benim bildiğim kadarıyla Türkiye'de bir tek İstanbul Teknik Üniversitesi yapıyor. Özek sektörün elinde de son derece çok alet var. Kapasite olarak cevap verebilecek durumdamı İstanbul Teknik Üniversitesi laboratuvarı; yoksa, yeni bir çözüm mü bulmak lazım?

PROF. DR. AHMET AKSAY- Tabii bu soruyu sorduğunuz için teşekkür ederim. Biz, hizmetler için, bu hizmetleri biraz da üniversitenin yürütmesi gereken hizmetler olarak görerek, tümü de sürekli değişen yöntemler var; her ölçümün, özellikle hata irdelemesinde bazı yeni durumlar oluyor. Biz, iki baz oluşturduk. Birisi, 5 noktalı, üniversite bahçesindedir ve 620 metre uzunluğundadır. Bu bir takometre, elektronik

takometre gibi kısa mesafeli elektronik uzaklık ölçerlerin kalibrasyonu içindir. Bir de, 8 noktalı, 5 kilometre uzunluğunda, yine İstanbul civarında, uygun bir yerde başka bir ayar bazı oluşturduk. Bu da uzun menzilli ve bizim son derece sıklaştırma için yapacağımız temel ölçüleri mesafeli uygun bir bazdır. Tabii, bizim laboratuvratımız bu tür ayarlamaları yapmaya yetkilidir, sayı ve kalite yönünden. Tabii, bunu biz, bu tür çalışmaları inhisarımız altına alma düşüncesinde de değiliz. Başka yerlerde de başka bazlar kurulabilir; ama, bu bazların kurulmasında bazı ince noktalar vardır, geliş güzel olmaması gerekir. Onu da zaten meslektaşlarımız, bununla yakından ilgili olan meslektaşlarımız bilirler. Başka yerde baz kurulması için yardımımız da olabilir; ancak, biz bu bazları ölçeklendirdik ve çok hassas, çok prezisyonlu uzaklık ölçerle, yani milimetrenin ondasına kadar doğruluk sağlayan uzaklık ölçerlerle ölçeklendirdik. Böylece herhangi bir elektronik uzaklık ölçerin, ölçek kontrolünün bu bazlarda yapılması mümkün oluyor bu suretle. Teşekkür ederim.

BAŞKAN- Ben teşekkür ederim. Sayın İpek, ilave edeceğiniz bir konu var mı?

MUHİTTİN İPEK- Şu sorun ortaya çıkıyor: Bu yönetmelik uygulanmalı mı? Aslında böyle bir soru gündem dışıdır. Yönetmelik uygulaması zaten zorunlu; ama, kursosuz değil bu yönetmelik... Olabilir. Zaten biraz önce Sayın Hocamız Aksoy'la uygulayıcı Kaynak Ağabeyimiz de çok enterasan bir şey sergilediler şurada. Yani, kuramcılarla uygulayıcılar, bu tip tartışmalarla eksiklikleri ortaya çıkarabilirler. Ben bunun üzerinde durmayacağım. Poligon kenarı şöyle olur, böyle olur; o bu kısa sürede çözüme ulaşacak bir sorun değil.

Sorun olan, sektörümüzdeki güvensizlik, ikilemlik, hatta üçlemliğin ortadan kalkması lazım. Herkes, kamu kuruluşları, özel sektör ve diğerleri rahatlıkla bir tek yönetmelik doğrultusunda harita yapmak durumunda olması lazım.

Bu, bir niyet meselesi de olmamalı. Yani, yönetmelikler hiçbir zaman keyfi olmamalıdır. Bu yönetmeliğin böyle bir kapısı var. Nitekim, 305 nci madde, mevcut olabilecek aksaklıkları giderebilmek için, hem de çok kolay bir biçimde; şöyle: Uygulamada sonuç vermeyen, aksayan, kuramsal hatalar içeren maddeleri değiştirmek olası.

Bunun için, ilk adımı, belki de bilemiyorm, Harita Kadastro Mühendisleri Odası TÜRİYAP ile ilgili bir rapor hazırlıyor. Bu raporda 9 tane maddenin değiştirilmesini talep ediyor, TÜRİYAP'ın çok güzel uygulanabilmesi için; 5 tane de yeni madde uyguluyor. Bunu sanırım, Tapu Kadastro yetkilileri dikkate alacak ve değiştirme yoluna gidecek.

Özetle şunu söylemek istiyorum: Yönetmelikler, bir veya birkaçı beğenilmeyen maddesi yüzünden her an değiştirilme durumuna geçmemeli; aksaklıklar düzeltilmeli, bunun için fırsat tanınmalı. Bir oturum veya herhangi bir daha kapsamlı bir panel; daha detaylı, daha özen gösterici bir şekilde eksikler çıkarılmalı ve yönetmeliğin tek elden, tek vücut şeklinde uygulanmasını öneriyorum. Teşekkür ederim.

BAŞKAN- Ben teşekkür ederim. Evet, buyurun Sayın Kaynak.

ANDAÇ KAYNAK- "Bir dokun, bin ah dinle" derler; biz bu durumdayız. Bu yönetmelik, gizlilik kavramının tümüyle ortadan kalktığı, her türlü veriye rahatça ulaşabileceğiniz bir ortam sağlanmış gibi hazırlanmış. Oysa ki, kesinlikle böyle değildir. Bugün, bu yönetmeliğe sahip çıkan Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünden dahi bir ozalit temin etmeniz, bir değer temin etmeniz mümkün değildir, siz gelin bizlere sorun.

Şurada önümde bir baz hesabı var ve bu baz hesabını İller Bankasının kullandığı yöntem ve şu yönetmeliğe göre yaptım. Kenar 4334 metre, düşey açı 104 küsur grad, projeksiyon düzleminde şu yönetmeliğe göre indiği zaman 4321' 073. İller Bankasının kullandığı yöntemle projeksiyon düzleminde 4321' 169. Yani, arada 9 santimetre fark var.

Bizi bundan kurtarın beyler. Şunları da Ahmet hocama takdim edeceğim; şunlar, di-zi ve poligonadaki Fs etüd karşılaştırmaları, bu da birer kenar karşılaştırmaları.

Bu yönetmeliğin en büyük kusurlarından birisi, yönetmelik hazırlanırken araya, komisyonun içerisine uygulamacıların az alınmış olmasıdır. İş, ancak yapan bilir.

Biraz uzun gelecek; ama, ben biraz farklı konuşacağım. Çünkü yönetmeliği yapanlar, hep böyle bakıyorum, hep teorisyenler.

Ben sekiz yıl kontrol mühendisliği yaptım. Çok şeyi bildiğimi falan zannediyordum. 1971'de özel çalışmaya başladım ki, hiçbir şey bilmiyorum. Ne zaman bir şeyleri bizzat kendim yapmaya başlayınca öğrendim. Eksik olmasın, sordum, ağabeylerime sordum, kitaplar karıştırdım; o zaman öğrendim. Bu yönetmeliği hazırlayanlar da biraz önce bir uygulama yapsalar, biraz harita yapsalar, imar planı uygulasalar; çok farklı yönetmelikler yazacaklar, bundan eminim.

Çok somut bir örnek vereceğim. Yüzölçümü hesapları desimetre/kare yapılırsa denir bu yönetmelikte. Şu arkadaşlarımız, çok değil, 2 hektarlık bir alanda uygulama yapsalar, dağıtım yapsalar, desimetrekaresinin nasıl yüz katı büyük ağırlık getirdiğini görürler ve bu Türkiye'de bir kaostur.

Böyle dağınık dağınık konuşuyorum. Efendim, eski nirengilerde pilye ile yapılma-yacak hükmü yönetmeliğimizde var. "Kullanılan ölçü ve nirengi olan noktaya tesis-leri konumları, değiştirme etrafı blokajlı betonla sağlamlaştırılır." Şekil 3'te de örne-ği konulmuştur. Bana sorarsanız, özellikle onları pilye ile yapılmalı; ama, deniliyor ki, "Pilye ile yaparken kaçırırsınız noktayı." Efendim müsaade edin de artık, bunu yapan adam, onun hangi saatte yapılması gerektiğini, o sorumluluğu bilir ve yapar.

Yatay açı okumalarında, ben demedim ki, mutlaka bir saniyelik aletler kullanılsın. İki saniyelik alet kullanılıyor da niye bir saniye okuyoruz diye sordum. Şayet iki sa-niyelik alet kullanıyorsak, iki saniye okuma yapılır; doğrusu da budur.

Çok çok önemli bir maddeye geleceğim. Şu an kadastro yapan özel sektördeki arka-daşlarımızın ve benim de sorunun; sınırlandırma krokileri. Maalesef, sınırlandırma

krokileri; şimdiye kadar işte, 3 yerde kadastro yapmaktayım, hemen hemen hiçbir yerde şu yönetmeliğin önerdiği şekilde sınırlandırma krokisiyle karşılaşmadığımı çok açık ve net bir şekilde söyleyebilirim. Herhangi bir emlakçıya "Bir kroki çiz" deseniz, eminim ki, çok daha sağlıklı kroki üretecektir. Bunun da kabahati, vebalini, açık açık söyleyeyim, hiçbir yere giremeyen, hiçbir yeri kazanamayan hatta yaşları da 30'u bulmuş vatandaşlar, kursa alınmakta; 6 ay bunlara ne verilebilirse verilmek- te ve ondan sonra da özellikle Doğu'ya gönderilmeye, "Kroki yap" denilmektedir. Bu vatandaşlar bu kadar üretebilmektedir. Şuraya örnek getirmek istemedim.

Artı, bir şey söyleyeyim, kadastro yapılabilmek için, sınırlandırma krokilerinin, mutlaka önce yapılmış olmaları gerekirken, bunlar bitirilememekte, hatta bazen özel sektör tüm çalışmalarını bitirdiği halde hâlâ da sınırlandırma krokisi bekleyebile- mektedir.

Eksik olmasınlar, şuraya çok da güzel maddeler de koymuşlar: "Ölçü işleri, özel sektöre yaptırılacak yerlerde; ölçü işlerinden önce sınırlandırma krokisi düzenlen- mesi zorunludur."Kadastro Genel Müdürlüğüne hatırlatıyorum. Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN- Efendim, ben teşekkür ederim. Aslında ben, açık oturum yönetirken ol- dukça serbest bıraktım ki herkes içindeki söylesin, sorunlar ortaya çıksın. Zaten açık oturumun da amacı, daha iyiye varmaktır. Bir yere gelmeyi hedeflemiyoruz amaçla- mıyoruz; ne kişileri, ne kurumları, Böyle bir olay olmadığının kesinlikle altını çiziy- yorum ve şimdi söz almak isteyen, açıklamada bulunmak isteyen veya soru sormak isteyen arkadaşımız varsa... Buyurun Sayın Koçak.

PROF. DR. ERDAL KOÇAK- Ben yönetmelik hakkındaki genel görüşümü size sunmak itiyorum. Yönetmelik, temelde bize iki şeyi önermektedir. Bunlardan bir ta- nesi, yapılacak büyük ölçekli haritaların, ülke nirengi ağına ve yükseklik ağına bağlı olmasını; ikincisi de yükselik kavramının, kadastral bilgilerle birlikte sergilenmesini öngörmekte. Bu, bizim yönetmeliğimiz ana temasıdır.

Bu temayı gerçekleştirmek, meslek çalışanlarının kaçınılmaz bir görevidir diye dü- şünmekteyim. O bakımdan, hangi kurumda çalışırsak çalışalım, bu temel prensipleri sağlayıcı önlemleri almak, kişiler olarak bizlere düşen çok önemli bir görevdir. Bu yapılmadığı takdirde, daha sonraki nesillere çok daha büyük görevler terk etmiş ola- cağız inancındayım.

Yönetmeliğin, yer yer birtakım maddeleri var, aksaklıkları var kuşkusuz; ama, bun- lar zaman içerisinde sanıyorum, tedavi edilebilir. Arkadaşlarımızdan bir tanesi be- lirttiler, "Kadastro Genel Müdürlüğünün yükseklik için yeterli donanımı olmayışı nedeniyle, bunun ertelendiği ya da terk edildiği" yolunda birtakım öneriler getirildi- ği söylendi. Bana göre, bu şöyle olabilirdi: Bugün, teknik donanım yeterli değilse, bu hizmet ertelenebilir; ama, hiçbir zaman terk edilemez. Bütün çalışan arkadaşları- mızın da bu anlayış içerisinde olmasını diliyorum.

Diğer kurumlar tarafından yapılan haritaların da, neticede, bir tescil haritası haline

dönüşeceği muhakkak. Aksi halde, yapılan haritanın bir anlamı yok. O bakımdan, tescile konu olacak haritalarda, mutlaka bu standartlar aranacağına göre, daha yapım sırasında bu önlemlerin alınması gerekebilir. Benim inancıma göre de bu Büyük Ölçekli Haritaların Yapım Yönetmeliğinin temel prensibi, yükseklik bilgilerini taşıyan kadastral bazlı bir haritadır, tek standart bir haritadır. Bu bakımdan, bu haritalar hangi kurum tarafından yapılırsa yapılsın, bütün ayrıntılar hep bu ilke düşünülerek planlanması, uygulanması gerekir. Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN- Teşekkür ederim Sayın Koçak. Ben, arkadan Ersin Kasapoğlu diye aldım. Sonra Sayın Ülkü, Sayın Şevket Arısoy, sonra Nuri Ergin, sonra Yüksel Akın diye görüyorum. Acaba başka saymadığım isim var mı?.. Buyurun Sayın Ersin Kasapoğlu.

ERSİN KASAPOĞLU- Soracağım soruları; hem Komisyon Başkanına, hem 5 üye arkadaşımın cevaplandırmasını istiyorum.

Birincisi şu: Bu yönetmeliği yürüten Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü. Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü, bir harita kullanan idaredir; harita yapan değil. Yani, hem tapu yapıyor, hem kadastro yapıyor, harita yapmıyor; çünkü, kendi ihtiyacı için yapıyor, yönetmeliği istediği gibi değiştiriyor. Diğer idarelerin ihtiyacını, gereksinimini düşünmüyor. Birincisi bu. Türkiye'de yalnız harita yapan bir teşekkülün kurulması lazım. Kadastro da gelir oradan alır ve kadastroya uygular.Devlet Su İşleriyle Tapu Kadastrorunun veya İller Bankasının bir farkı yoktur.Harita yapıyor; ama, kendi ihtiyacı için yapıyor. Birincisi bu. onun için çift yönetmelik yürürlüktedir. Devamlı çift yönetmelik olur, tek yönetmelik olmaz. Harita yapan idare, kendi ihtiyacını ön planda düşünür.

İkincisi: Kapalı Çarşıdaki durumla, Ağrı Dağının tepesindeki durum aynı mıdır tecviz yönünden; soruyu size soruyorum. Bu yönetmelik, hem kentsel, hem kırsal sahada yapılan haritalar için aynı tecvizi getirmiştir. Ağrı Dağındaki tecvizle Kapalı Çarşıdaki tecvizin aynı olmaması gerekir, benim kanaatim, sayın konuşmacıların bunu cevaplandırmasıdır.

Üçüncüsü: Nirengi ve poligon sıklığı. Efendim, biz elimizden geldiği kadar bu nirengi, poligon sık atalım ki, elimizde harita, dağ dağ görüp de 50 tane nirengiden bir tane bulabiliyoruz.

Benim başımdan geçen bir örnek var. Nirengiyi döşedim, daha rasatını yapmadan söktüler; buyurun, nasıl sahip çıkacaksınız? Ne kadar nirengi çok olursa, poligon çok olursa, uygulayıcıya o kadar rahatlık getirir.

Dördüncüsü: Kalibrasyon veya baz ayarı.. Ben şunu soruyorum: İller Bankasının burada bir baz ayar şeyi var, Üniversitenin de bir kalibrasyon ayarı var. Acaba ikisi karşılaştırıldı mı? İkisinin yaptığı ölçüde bir fark çıktıysa, bunu yapan idare, arada fark çıkarsa ne gibi hareket edecek?

Beşincisi de şu: Bu yönetmelikte, nirengi ve poligon için gizlilik şartı devam ediyor mu? Gizlilik şartı devam ediyorsa, o zaman bu nirengi ağına bağlamak mümkün de-

ğildir. Ben, nirengi almak için, gizlilik şartlarını yerine getirmek mecburiyetindeysem, nirengiyi yapamam. Benim sorularım bunlar, 5 tane. Teşekkür ederim.

BAŞKAN- Teşekkür ederim efendim. Buyrun Sayın Arısoy.

ŞEVKET ARISOY- Sayın Başkan, izin verirsiniz benim biraz açıklamalarım olacak.

BAŞKAN- Efendim ben, gayet tabii mümkün olduğu kadar serbest tutmaya çalışıyorum; ama, olay şöyle: Saat 11.30'da öbür oturuma geçeceğiz. Ondan en geç 10 dakika önce... Yani, 20 dakika süremiz var. bu nedenle 5-6 dakika süreniz var, konuşabilirsiniz.

ŞEVKET ARISOY- Sayın Başkan, çok değerli arkadaşlarım; bu yönetmeliğin ve bu yönetmeliğe dayanan görüşlerin kaynaklandığı ortamı çok kısa bir şekilde, başlığı ile çizmek zorundayız; çünkü, bu yönetmelik bizimidir, bu yönetmelik uygulanacaktır. Ama, uygulanması için bu ortamı hep beraber anlaşılarak kurmamız gerekiyor. O bakımdan, söz almış bulunuyorum.

Bundan 5-6 yıl önce, Genel Müdürlüğümüzün, Sayın Genel Müdürün bağlı bulunduğu Sayın Bakanın başkanlığında bir HAKAR Projesi çalışması ele alındı. Bu çalışmada ben de görev aldım. Şimdiki Kurultay Başkanımız da, yani Ahmet Beyi kastediyorum, o da bu görevlilerin arasındaydı, etkin görevliler arasındaydı ve bu çalışma iki komisyon halinde yürütüldü. Bunlardan bir tanesi, hukuk çalışmaları grubu, diğeri de teknik çalışmaları grubu idi. İki ayrı koldan sürdürülen bu çalışmaların sonucunda şöyle bir yere varıldı: Hukuk Komisyonu, 3402 sayılı Kanunun tasarısını hazırladı. Teknik Komisyon da ön etüd raporunu tamamladı. Ancak, Teknik Komisyon bunun arkasından bir çerçeve tasarım ve master plana dayanan -evvel ön etüd, daha sonra çerçeve tasarım ve daha sonra da master plana dayanan- proje çalışmalarının yapılması gerektiği görüşünü sundu.

Ne yazık ki, birinci çalışma, yani ön çalışma tamamlandı. Fakat, bu ikinci çerçeve tasarım ve projelendirme olayları, çalışmaları durdu. Tabii, bu çalışmalar neyi kapsıyordu? Yani ne düşünülmüştü? Komisyon, çok genel hatlarıyla, gerçi o çalışmayı yapmadı; ama, genel hatlarıyla düşündüğü şey: Gayet tabii ki, Türkiye'de -zaten adı üstünde HAKAR (Harita Kadastro Reform Projesi)- tek standarda dayanan ve sadece tek standarda değil, ileriye dönük bilgi sistemini kurmaya yönelik bir teknoloji de tüm Türkiye'de bir harita otoritesi yaratmak ve bu otoriteye gerekli imkânları sağlamaktır.

Şimdi, tabii böyle bir iş, bu boyutlarda ele alındığında görüleceği gibi, bu yalnız Tapu Kadastro Müdürlüğünü değil, tüm kurumları ilgilendiriyordu. Ne yazık ki, bu kurumlarla bizler özel olarak temas etmemize rağmen, resmi çalışmalarımızı yapamadık. Bu çalışmalar kaldı. Tabii bu çalışmalar kaldığı için, ki eğer bu çalışmalar yapılsaydı, bir dizi olaylar karşımıza çıkacaktı ve bu yönetmelik de bu olayların en sonucusundan bir tanesi idi. Belki 8 tane, 9 tane çalışma yapmamız gerekiyordu.

Şimdi biz, bu çalışmaları yapamadığımız için ve Türkiye'de bu işi yapanları bir araya getiremediğimiz için, gayet tabii ki, şu yönetmelikle müşkül duruma düşmüş olu-

yoruz. Ancak, bu yönetmelik anlamsız ele alınmıştır denilemez. Bu yönetmelik, tabii iyi niyetle -arkadaşların da ifade ettiği gibi- ve biraz da acele ve Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün ağırlığında, sayın üniversitemizin de desteğinde hazırlandı.

Tabii şimdi, arkadaşlarımı çok dikkatle dinledim ve tüm söylediklerine de katılıyorum; hepsi de haklı. Aslında çelişki de yok. Çeşitli alanlarda dertler öne getiriliyor, öyle söyleniyor. Tabii bunları gözardı etmemiz olanaksız.

Tabii, diğer çalışmalar kaldı; ama, hemen şunu ekleyeyim: Bu yönetmeliğin tabii olacağı bir kanun tasarısı da hazırlandı. Bu kanun tasarısına "Harita Kadastro Sistemi Kanunu" dendi. Bu tasarımı da buraya getirmedim. Vaktinizi de almak istemiyorum; ama, bu tasarıda bunlar var ve kurumların nerede buna mecbur olacakları ve bunun Türkiye'de nasıl düzenleneceği; hepsi var. Kuşkusuz bu var, diyorum; ama, ideal mi? Belki değil. Bunu da şöyle bir kurulda görüşmek çok yararlı olur sanıyorum. Sayın Odamız belki ilerde bunu da yapacaktır.

Şimdi tabii, tekrar söylüyorum: Bu metodu uygulayamadığımız için, tabii yönetmelik, gözle görülür faaliyetleri en belirgin bir şekilde gösterdiği için, bu yönetmelik alele acele olarak alındı ve bu yönetmelik öyle alele acele ele alındı ki, sanki bu HAKKAR Projesinde öngörülen veya öngörülmesi gereken yapılanmalar, birtakım anlaşmalar Türkiye çapında realize edilmiş de, işe şu anda başlamak düşmüş ve bu yönetmelik de hazırlanmış.

Şimdi ne oluyor? Ben, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğün de uzun yıllar görev yaptım ve birçok yönetmeliklerin çalışmalarında da şahsen bulundum. Şimdi, mesele en belirgin bir örnek arz edeyim size. Şu yönetmelikten de önce, bir Yüzey Ağı Yönetmeliği gerekir. Bakın, Yüzey Ağı Yönetmeliği yok. Yüzey ağı nasıl sıklaştırılacak? Birtakım kurallar var. Bu kurallar, öyle bir iki maddeyle geçirilecek kadar basit değil. Artı, bugün 1/5000 Yönetmeliğinde de memleket nirengisi sıklaştırılmaktadır. Orada da maddeler var. Şimdi o maddeleri yürürlükten kaldırmak lazım. dolayısıyla, o yönetmeliği de gözden geçirmek gerekiyor. Artı, şimdi Genel Müdürlüğümüzün yaptığı da tabii belli. Sayın Yalvaç'da ifade ettiler, "Bu gayret içinde" ama, bu gayret, sadece bizim Genel Müdürlüğümüzün gayretiyle de olmayacaktır ve Genel Müdürlüğümüz de tabiatıyla, bu konuda daha etkin bir şekilde çalışmaya geçmesi zorunludur.

Tabii ben, şahsım adına konuşuyorum, şu anda Genel Müdürlüğü temsil etmiyorum; ama, buna katılıyorum ve diyorum ki, biz, arz ettiğim diğer çalışmalar elbette sürdürülecek; ama, şimdi gerçekten bu kadar gözle görülür bir olayı, biz gözardı edemeyiz. Madem bu hazırlanmıştır ve gerçekten de bu zaten hazırlanacaktı; eğer bazı çalışmayan veya yanlış anlaşılan maddeleri varsa, bunlar Sayın Odamızın da yardımlarıyla, destekleriyle yapılır. Ancak, burada son olarak, bir önemli olayı arz etmek istiyorum.

Şu kürsüde İler Bankasının olmamasını, büyük bir eksiklik olarak görüyorum. Artı, dün ülke yüzey ağını konuşurken, o yüzey ağının asıl sahibi olan Harita Genel Komutanlığının da gelmemesini, ben büyük bir eksiklik olarak gördüm.

Dileğim şudur: Bu korumlar anlaşmalıdır. Anlaşamıyorlarsa, uzlaşmak zorundadırlar. Bunlar memleket olaylarıdır. Hiçbir kurum, kendi başına böyle bir düşünceyi benimsememelidir. Yalnız bir şey söyleyeyim: Bu bir yasa olayıdır. Her kurumun bir yasası vardır. Elbetteki, İller Bankası, eğer kendi yasasına göre çalışması serbestse, bu yönetmeliği uygulamaz. İşte bu yönetmeliği, Devlet Su İşlerinin veya Karayollarının uygulaması için arz ettiğim, böyle bir çerçeve kanununun gereği duyuldu. Ama ne yazık, yürürlüğe giremedi.

Bence giremedi de "Ee, ne yapalım?" İşte, arz ettiğim gibi yapıcı olalım. Bu yönetmeliği, daha işler hale getirelim; ama, tabii yönetmelik kendi başına çalışır hale gelmez. Bunu bizim yapmamız lazım, çalışmamız lazım, tutarlı olmamız lazım ve sadece, efendim işte, "Total station alıyoruz." Hayır, total station değil olay; olay bir dizi meseleler var. Tabii burada, ben vaktinizi almak istemiyorum. Bunların kombine edilmesi, bunların uyumlandırılması ve dolayısıyla Türkiye'de bir harita kadastro reformuna doğru -reformu diyemiyorum; çünkü, korkuyorum- bu reformu dediğimiz zaman, karşımızda çok aykırı düşünen ve bağdaştırılması... Ama, ben diyalogla bunların çözümleneceğine inayorum. Evvela, ikili, üçlü, dörtlü toplantılar; sonra, böyle çok güzide bir topluluğun karşısında da tümümüz ayrıntılara girmeden esasları görürşerek, bu güzel eserleri ortaya koymamız lazım. Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN- Ben teşekkür ederim. Sayın Hüseyin Ülkü. Sayın Ülkü soru soracaksanız, soru soracağınız kişiyi de lütfen belirtiniz.

HÜSEYİN ÜLKÜ- Sayın Başkan, bir miktar görüşlerimi de sunmak istiyorum. Değerli arkadaşlar, bir sorunu çözmek istiyorsak, o sorunun oluşumunda gelişiminde, dününde, bugününde neler var, neden oluşmuş? Onları sanıyorum, önce çok doğru tespit etmek, sonra da bu sorunu çözebilmek için, amacımıza ulaşabilmek için hangi araçları, nasıl kullanabileceğimizi çok iyi saptamamız gerekiyor.

Ben, Kurultayın başından beri ve şu oturumun başından beri bir şeyi görebiliyorum, o da şu: Bizim, demokratik, geleneksel eksiklerimiz var, demokratiklik eksikliklerimiz var. Bu, haberleşmemizi, sorunlarımızı birbirimize aktarmamızı ve ortak çözüm arayış isteklerimizi bir araya getiremiyor. Bir kere, bunu çok iyi tespit edelim. Ben sevindim, Sayın Andaç Kaynak arkadaşımız, sorunlarımızı; ancak, burada bilim adamı olana bir meslektaşımıza iletti. O sorunların, o araştırmaların bu Yönetmeliğin, tartışılan yönetmeliğin yazımı sırasında elden ele, bir merkeze, en demokratik biçimde, en katılımcı biçimde iletilmesi mümkün olsa idi, sanıyorum, sorunlar daha iyi çözümlere kavuşturulabilecekti.

Şimdi, buradan şuraya varmak istiyorum: Ben Muğla'da çalışıyorum. Selimiye Belediyesinde bir uygulama yapıyorum. Selimiye Belediyesinin kadastrosu, köy içi paftaları koordinatlı, arazi paftaları koordinatsız grafik. Şimdi uygulayacağımız büyük ölçekli planlara ait yönetmelik, memleket nirengi ağına bağlanma zorunluluğu getiriyor. İmar nirengisinin böyle bir bağlantısı yok. 18 nci madde Uygulama Yönetme-

liğimize baktığımız zaman, açılacak pafta altlıklarının imar sisteminde olma zorunluğ u var. İki yönetmelik geçerli; artı, belediyede ürettiğim altlıkların sonuçta, imar parseli, imar durum belgesi verilmesi noktasına gelinecek. Eğer biz, kadastral altlıkların tümünü, memleket nirengisine bağlayıp değiştiremiyorsak, onun üzerine imar sistemimizi de çakıştıramıyorsak, şimdi düşünün, o küçük belediyede harita fen memuru, harita teknisiyeni de yok. Bir inşaat teknisiyeni, burada bu sorun nasıl algılayacak, sorunlarını nasıl çözecek? Bu bizim gerçeğimiz. O fen memurunun, o belediye başkanının sorununu, biz buraya onların da görüşlerini alarak taşıyamıyorsak, tabii ki, sorunları özlü, köklü biçimde kavrayamadığımız için, Türkiye gerçeğinde de çözmemiz mümkün değil.

Şimdi, aynı belediyenin halihazır harita işi, İller Bankası tarafından ihale edildi, yeniden yapılacak. Sanıyorum, o harita eski haritanın genişletilmesi ya da aynı nirengi ağının korunması biçiminde olacak ve bizim bu sorununuz sürüp gidecek.

Bir ikinci örnek vermek isityorum: Fethiye. Fethiye Belediyesi ve mücavir alanında sorun şu: Belediyede kadastral paftalar koordinatlı, halihazır nirengisiyle aynı nirengi sisteminde, köyler grafik. Bir imar planı var, uygulamaya geçtik. Şimdi, ikinci etap imar planı Harita Genel Komutanlığı tarafından, fotogrametrik usulle 1/1000 haritalar üretilmiş. Özel Çevre Koruma Kurumu, bu haritalar üzerine imar planlarını yaptı. Birinci etabın imar planı koordinat sistemi ayrı, ikincisinininki ayrı; biz, orada uygulama yapıyoruz.

Gözlemlerimi size aktarmak istiyorum. Herhangi bir vatandaş belediyeye geldiği zaman, özellikle mücavir alandaki arazi sahibi "Ben şu arazide ne yapabilirim? İmar durum belgemi ver" dediğinde belediyeye, "Önce harita mühendisine gideceksin, bu parselinin imar koordinat sisteminde 1/1000'lik çapını çizdireceksin, sonra bize geleceksin; biz, senin imar durum belgeni vereceğiz. "diyor, eğer imar planı olan yere giriyorsa. Girmiyorsa, "Bunu 1/25000'lik harita üzerine işleteceksin, bana getireceksin, benim elimdeki çevre düzeni planında hangi kapsama giriyor; ben ancak sana o şekilde bilgi verebileceğim" diyor.

Şimdi, bütün bu sorunları gören belediye başkanı ve karşılıklı tartışmalarımız sonunda bir noktaya vardık. O da şu: Parça parça da olsa, bundan sonra, artık memleket nirengi ağında sonra, artık memleket nirengi ağında yeni bir imar planı da üretildiğine göre, biz bütün altlıklarımız o sisteme taşımak zorundayız. ama, bunu değiştirmiz zama çok kolay; belediye oraya milyonlarca, milyarlarca varan bir para ayırmak durumunda. "Bunu nerden alabileceğim? Bugün ben, işçimin, memurumun maaşını veremiyorum, bu sorunu nasıl çözebileceğim?" diyor.

İşte, sorunlarımızın ekonomik yönlerini de, yani çözmek isteyen var, imkânı yok; bir de, bu olaylardan zaten hiç haberi yok. Sanıyorum, birçok genç arkadaşlarımız, uygulamacı arkadaşlarımız burada konuşmadılar. Ben konuşmalarını isterdim. Çoğumuz, özellikle belediyelerde uygulama yapan insanlarız. Belediye, İmar planı uygulama düşüncesinden uzak ise biz ancak bir kişi gelecek, yine tartışıldığı gibi, işte, 15 nci, 16 ncı maddeye göre yola terk işlemini yapacağız; yaparken de oradaki imar

planının getirdiği mülkiyet kısıtlamalarını, parsel artıklarını, affedersiniz, bir ada bazında parselasyon tasarısı planını bile yapmadan geçirdiğimiz için, hakların çoğu kaybolup gidecek, millet birbirine girecek, biz burada en üstü düzeyde harita sektörünün sorunlarını konuşacağız.

Bence, Türkiye'nin gerçekleri ile bilimsel noktayı yakalamışsak, bunun arasındaki i-
lintiyi ve bu çözümlere katılacak insanların, kurumların, kuruluşların tümünün kat-
kısını sağlamadığımız sürece biz sorunumuzu çözemeyiz. Çünkü, harita kadastro
sektöründe bir otorite yok. Bu otoriteyi yaratmak isterken, İller Bankası, haklı ola-
rak " Bu otorite ben olmak isterim" diyecek, Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü "Sen
bizden sonra geldin, bu işin babası benim, ben olacağım" diyecek; diğer kuruluşlar
da yanı şeyleri söyleyecek. Bu tartışmaları, bizim şu anda engellememiz mümkün
değil

BAŞKAN- Sayın Ülkü, lütfen bağlayınız.

HÜSEYİN ÜLKÜ- Bağlıyorum. Ancak şunu öneriyorum: Biz, sıradan yeni mezun
bir mühendisle, bilim adamına varıncaya kadar tüm meslektaşlar olarak, Harita ve
Kadaastro Mühendisleri Odasına bağlı ve bağımlıyız. Hiç olmazsa, kendi Odamızın
otoritesini kuralım. Bütün sorunlarımızı Odamıza taşımaya çalışalım. O sorunları
bilgi birikimlerini Odamız, kendi kanalları aracılığıyla, kuruluşları ikna ederek, bir-
çok sorunlarda tümünü katarak; o kuruluşlar da diğer kuruluşları ve Odamızı bir oto-
rite görerek, hep birlikte çözelim diyorum. Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN- Ben de teşekkür ediyorum Sayın Ülkü. Buyurun Sayın Ergin.

MEHMET NURİ ERGİN- Sayın Başkan, değerli izleyiciler; dün veya evvelsi gün-
dü; öğrencilerimden bazıları beni aşağıda gördüklerinde "Hocam, niye hiç konuşmu-
yorsunuz?" diye sorduklarında; dedim ki, "Artık, ak başlıların mikrofonu işgalinden
kurtaralım" diye, ben söz almamaya çalışıyorum. Yine de niyetim yoktu; ancak, Sa-
yın Andaç Bey biraz da haklı olarak, "Bu yönetmeliğin hazırlanışında sırf teorisyen-
ler hakim olmuşlardır veya çalışmışlardır"dedi. Ben buna katılıyorum. Bu izlenime
katılıyorum. Ancak, ben burada ne teorisyen olarak, ne de uygulamacı olarak bulun-
maktayım. İkisini de uygulamaya çalışan bir kişi olarak, bu yönetmeliğin gerçekten
çok çelişkili maddelerinin bulunduğu ve de çok aceleye getirilmiş, biraz da klasik
bir deyimle burada ifade edildiği gibi, "Kapalı kapılar ardında" hazırlanarak kamu-
yuna, hiç olmazsa bilimsel çevreye, uygulamacılara sorulmadın, onların fikri alın-
madan veya en azından yeteri kadar alınmadan aceleye getirilerek çıkarıldığı fikrini
burada açıklamak için söz almış bulunuyorum.

Eğitimcilerin başı olarak, Sayın Ahmet Aksoy beye sormak istiyorum: Acaba, poli-
gon şebekelerinin, şekillerine göre ayırımında kapalı poligonu öğrencilerimize öğ-
retmeyecek miyiz? Çünkü, yönetmelikte kapalı poligonlar hakkında tek madde bile
yok ve tecviz sınırları hakkındaki hüküm kaybolmuş durumdadır. Biz, bunu uyguluyoruz, yalnız öğretiyor değiliz. Sene sonunda, öğrencilerimize kapalı poligon oluşt-
ruyoruz ve bu poligon kenarlarına istinaden, prizmatik alım yaptırıyoruz? Bu poli-
gon noktalarına istinaden, takometrik alım yaptırıyoruz ve biz bunu uygularken, ye-

ni yönetmelikte tecvizle ilgili madde olmadığı için, mecburen "Çocuklar, bu yönetmeliği bırakın, eski yönetmeliğe göre, işte $FY^2 + FS^2$ FS'i bulun, FS'e göre bunu uygulayın" demek zorunda kalıyorum.

İkincisi, evet, nirengi şebekesini sıklaştırıyoruz, poligonları atıyoruz. Nirengi şebekesi sıklaştığı için, artık düğüm noktası görevini görmeyebiliyoruz. Düğüm noktasını öğrencilerimize öğretmeyelim mi? İşte, hepiniz buradasın. Eğer gerek yok ise kitaplarımızdan kaldıralım. Kapalı poligonun gereği görülmiyorsa, "Teknik ve teknoloji bu kadar ilerlemiştir, artık kapalı poligon yapmayın" deniyor ise öğretmeliyim; ama, kapalı poligonun bazı avantajları var. Gerçekten, bundan sarfi nazar edecek miyiz?

"350 metreyi ölçen aletlerimiz var, öyleyse poligon kenarlarını 350 metreye kadar çıkarabiliriz" deniyor. Poligonun amacı nedir? Poligon noktalarının tesisindeki amaç nedir? Bu düşünülmemiş veya düşünülmüyor. Maksat, işlem doğrularını oluşturmak ise 350 metrelik işlem doğrusu oluşmaz. Mademki, teknoloji gelmiştir, öyleyse, hiç poligon tesis etmeyelim; 1 kilometrelik, 1,5 kilometrelik 4 ncü derece nirengi noktaları da pekâla işimize yarar diyelim; ama, diyemediğimiz için poligona indik.

Şu halde arkadaşlar, yönetmelik, Şevket Bey çok güzel açıkladılar; benim bu konuda bilgim yoktu, hep düşünüyordum, "Neden böyle tepeden inme bir yönetmelik çıktı?" Meğer, meratibi silsilede, ta kanundan başlayıp, yüzey ağı oluşturulacak idi; yüzey ağı oluşturulduktan sonra, 3 ncü derece nirengiler, ondan sonra sıra yönetmeliğe gelecekti. Oysa, tersinden başlamışız. Önce yönetmeliği yürürlüğe koymuşuz; ondan sonra, istim sonradan gelsin diyoruz; aksaklıkların çoğu bu sebepten meydana gelmiş.

Söyleyeceklerim daha çok; ama, kısa kesmiş olmak için öneriye geliyorum. Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü, bu yönetmeliği hazırlanışında hatta bu Kurulutayın oluşumunda bile düşülen hatayı, işte, İller Bankasının temsilcisi yok...

BAŞKAN- Sayın Ergin, bir saptama yapmak istiyorum.

MEHMET NURİ ERGİN- Belki de iştirak etmedi, bilmiyorum.

BAŞKAN- Hayır efendim, müsaade edin de açıklayayım; ısrarla bu söyleniyor.

Sayın arkadaşlarım, İller Bankasından bu konuda, Panelde yahut Açık Oturumda yer almasını düşündüğümüz arkadaşlarımız veya teklif yaptığımız arkadaşlarımız, tamamının bu tarihte görevleri oldukları için veya kabul etmedikleri için burada yoklar. Yoksa, bir ayırım yok, öyle bir olay yok. açıklamak istiyorum; çünkü, bu çok söylendi.

MEHMET NURİ ERGİN- Demek isteğim şuydu Bu kadar aksaklığı görülen bir yönetmeliğin, yönetmelikten önce meydana getirilmesi, oluşturulması, tesis edilmesi gereken hususlar gerçekleşinceye kadar, acaba bu yönetmeliğin uygulaması ertelenebilir mi? Bu mümkün değil ise, en kısa zamanda -benden evvelki konuşmacı arkadaşımıza da uymak suretiyle- Odanın rehberliğinde uygun uygulamacıların da ağırlıklı

olarak katılacağı bilimsel komisyonlar toplanması suretiyle, yönetmelikte aksayan hususların bir an önce giderilmesine çalışılmaz mı? Ama, yüzey ağı oluşturulmadığı sürece, ben şahsen, bu aksaklıkların yüzde yüz giderilebileceğine kani değilim. Teşekkür ederim.

BAŞKAN- Ben teşekkür ederim. Sayın Hüseyin Uğurlu.

HÜSEYİN UĞURLU- Şimdi, saygıdeğer dinleyenlerim, sırf bunu anlatmak için Zonguldak'tan geldim. İşçi kurultayında ve bundan 13 sene önce mi, 15 sene önce mi bu salonda, Müsteşarın, tıklım tıklım dolu olan, birçok maden devrelerinin arasında savunduğum kanunu, şimdi sizin aranızda savunmak için geldim.

Baktım, hiç buna değinen yok. 350 metre... O sizin sorunuz efendim. Ben, haritacılıktan uzaklaşıp, ben kendime göre yönümü bulmuşum. Fakat konu şu: Bütün harita mühendisi arkadaşlarımız yıllardan bu yana, İller Bankası, imar iskan ve belediyelerden iş almak için uğraş vermektedirler. Hiç kimse düşünmüyor ki ve bakın oradaki cümleyi okuyarak geldim: "Ülke kaynaklarının, doğal kaynakların değerlendirilmesi." Bugün Türkiye'de 60 bin ruhsat var. 60 bin ruhsat için, Maden Kanunu 43 ncü maddesine göre "Kroki", 44 ncü maddesine göre "Nirengi şebekesinin" kurulması lazım. Bütün meslektaşlarımızın, biz, sizlerin yapması gerekir.

Bir tek Gönençay, bir de Arif Delikanlı'nın başkanlığı zamanında, bir ciddi çalışma olmuş. Maden Dairesine gittiğim zaman bunu da bulamadım, saklamışlar. Ondan önce Kurultaydaki arkadaşları rahatlatmak için, bir Pir Sultan'ın bir sözünü söyleyeceğim. Kimsenin korkmasına gerek yok. İnandığım davayı savunuyorum. Sayın Şevket Ağabeyimizin de öyle reformu kullanmak için, benim korkacak durumum yok. Neden?

2500 sene önce Sokrat, davasını savunduğu için ölmüş; ama, bugün saygı duyduğumuz insandır. Onu mahkum eden insanlara saygı duyulmamaktadır.

Şimdi, Pir Sultan şöyle diyor;

Alınmış abdestim, aldırılırsa,

Kılınmış namazım, kıldırılırsa,

Eğer, sizin şu Kurultayda doğru söyleyenler

Maden Kanununu geliştirenler öldürülürse ben de bu Kurultaydan başka yere gideirim.

Konu şu beyler: Maden haritaları. Çok değerli kardeşlerimiz, dün buna biraz değindiler. Şimdi, kanun nedir? Bunu sizler çok iyi bilirsiniz. Herhangi bir toplum, herhangi bir ülke, herhangi bir kurum en iyi şekilde kanunsuzlukla idare edilmektense, en kötü kanun ile idare edilmesi yeğlenir. Kanunun gücünü gösteriyorum.

Bizim başımıza 1954 yılında, öyle bir belalı kanun çıkarmışlar ki, bu sözü çürütüyor. Madenciler, tir tir titrettim. Şimdi, hakkımda oluşan, güçleri yetmiyor. Çünkü

iyi inceledim. Maden Kanununda senelerce... Eskisi gibi değil, şimdi araştırmacıyım, aklımın yettiğini dile getiriyorum.

Bu kanun, 1954 yılında 6309 sayılı Maden Yasası olarak, Türkiye madenciliğine satır atmak için, Türkiye Maden haritalarını perişan etmek için çıkarılmış. Sanıyorum, 1958 yılında Arazi Kanunu, 1865'de Dilaver Paşa Nizamnamesi; esas, en mühimi 1906 ve 1910'da Fransız Maden Yasası. Bu gelirken, Türkiye madenciliğini öyle geliştirme yoluna doğru gitmiş, röperli olarak noktaların tespitini onaylamış, 1920'de 114, yine 1920'de 151 sayılı Yasalarla gelinmiş; bugünkü grev hakkını vermiş.

İzmir iktisat Kongresinde Atatürk, bilhassa grev hakkını koymuş; fakat, Takrir-i Sükun Kanunu ile Cemiyetler Kanunu bunu engellemiş.

Şimdi, uyanıklar gelmişler, ne yapmışlar 1950'den sonra? Bu madenleri nasıl elde ederiz? Nasıl yaparız? Fransız Kanunu ellerinde olduğu için, bunu ortadan kaldırmışlar. Ben de Maden Mühendisliği 3 ncü sınıfındayım. Dün, birbuçuk saat, çok zeki bir genel müdür arkadaşım var, onun yanında yine birbuçuk saat bunun tartışmasını yaptık. Geldiler bize dediler ki -TKİ Genel Müdürlüğü o zaman Behzat Gürüz hocamız- "Maden Kanunu çıkıyor, oh yaşadınız" dediler. Çıktı. Uygulamasına gittiğimiz Eskişehir Sivrihisar kazasında çalışıyorum; sizin kadar yetenekli haritacı değilim; ama, tuttum şebekeyi yaparken; İller Bankası 6 silsile mi yapıyor, ben kadastradan 6 silsile yapım köylerde, kendimden intikam almak için. Bu kadar ciddi çalışmaya karşı geldim. Maden Dairesine bir baktım ki, iç şebekeyi kontrole gidiyorum -vaktinizi almak istemiyorum- nazariyet kısmına baktım, ilgisi yok. Aletsiz nirengi şebekelerini kontrole gittim, aletsiz; çünkü, 25 bin ölçekli haritada; ismini vermeme-yim bir ağabeyimiz Tapu Kadastro Genel Müdürlüğünde üst kademede, önce bu kurumda çalışırken bana yüz vermezken, karşılaştık Milli Eğitim Bakanlığının karşısında, "Zatıalinizi görmeye geleceğim" deyince, ben de şaşırdım, bu zatıaliniz nasıl oldum?

Şimdi gittik. Kanun değil, paçavra diyorum, paçavra. Böyle bir kanun olmaz. Tutmuş, farzediniz ki, şu noktayı hudut noktası olarak alacaksınız; çeşme, çoban çeşmesi. Ağrı Dağının veyahut da Kop Dağının eteklerinde, yüz sene önce bir çoban çeşmesi yapmışlar, kaynak kurmuş, hiç uğraşan yok, giden yok; ama, madenler değerlendirilecek, gidip sizi çoban çeşmesini buluyorsunuz, hudut noktası olarak alıyorsunuz. O çeşmeyi alıp 300 metre ileriye götürüyorsunuz, yeniden ihya ediyorsunuz; sanata bakın. Hudut noktası olarak alıyoruz. Biz de bunu kontrole gidiyoruz. Başkasının sahası bizim elimize geçiyor. Ancak sahalar böyle elden gider.

TKE Genel Müdürlüğü, Taşkömürleri Kurumu, ETİBANK bunun yıllarca acısını çektiler. Maatteessüf, buradan kadro alan maden mühendisi arkadaşlar, beraber Maden Dairesinde çalışırken, paraları aldığı halde bu kadar Türkiye madenciliğine darbe indiren bu kanunun aleyhinde hiçbirisi konuşmadılar; ama, benim emekliliğim geldi. Üç kuruş da mirasım geliyor, çocuklarıma verdikten sonra, bütün hayatımı, gidip o dediğim yerde rahat rahat kitap okurum ben. Hiç korkum yoktur.

BAŞKAN- Sayın Uğurlu, lütfen toplar mısınız? Bize verilen süreyi şu anda 45 dakika aşık.

HÜSEYİN UĞURLU- Peki, mademki öyleyse söyleyeyim. Çok uzun konuşulması gereken bir konudur; çünkü, çok ciddidir. O kadar zaman kaybımız var ki, Sayın Gökşin, o kadar Türkiye'de zaman kaybetmişiz ki.

BAŞKAN- Daha fazla kaybetmeyelim efendim...

HÜSEYİN UĞURLU- Şimdi bakın, tezkere-i samiye, Hazinei fahmiye, mükellefiyet, münavebe, bütün tekaüde olduğu halde, bunun görevi bana verildi. İnceledim. Gittim, temasa geçtiğim adamlar, hiçbirisinin ilgisininin, bilgisinin olmadığını gördüm.

Şimdi konuya geliyorum. Madem bu kelek kesip atıyorum. Bu nasıl konu ise... Diyorum ki, şimdiden sonra, bilhassa Odadaki arkadaşlarımız ciddi olarak ve inanıyorum; çünkü, bir ara 1967'de ben hazırlamaya kalktım. O zaman ben mektup yazmasını bilmiyordum; ben ne kanunu hazırlayayım? Yazacağım mektuplara, arkadaşlar gereken cevabı veremiyorlardı; ama, şimdi belki bir şeyler yapabiliriz.

Odadaki arkadaşlarımız, Enerji Bakanı ve ilgililer ile temasa geçmek şartıyla, bütün maden haritalarının; çünkü, Ulus'a gidin göreceksiniz, sırada bürolar göreceksiniz. Topografi var, maden mühendisi var. Araziye gitmiyorlar, kurmuşlar tezgahı orada, açmışlar 25 bin ölçekli haritayı, üzerinde 1 milimetre 25 metre gösteriyor, yeraltındaki imalat haritalarını, kalkmışlar; nasıl gösterirler, ben anlamıyorum, aklım duruyor, nasıl beceriyorlar? Şimdi hiç de korkmanıza gerek yoktur. Maden haritacısının yeraltıyla ilgisi yok.

Kanuna göre, 43 ncü ve 44 ncü madde: İlk önce bir kroki çizerek, yerüstü haritası var, yerüstü nirengisi. Bu, harita mühendislerinin çok ciddi olarak bu konuyu ele alarak, ülke haritacılığına, ülke madenciliğine yararı olacağı kanısındayım. Lütfen bunun gündeme getirilmesini istirham ediyorum. Fazla vaktinizi almak istemiyorum. Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN- Sayın Uğurlu'ya teşekkür ediyorum. Bana verilen süreyi şu anda gerçekten 45 dakika aşmış durumdayım. Bu nedenle, son olarak Hakkı Kök işaret etmişti; ona ve Sayın Akın'a söz verdikten sonra, oturumdaki arkadaşlar soruları cevaplayacak ve oturumu kapatacağım. Buyurun Sayın Hakkı Kök.

HAKKI KÖK- Tarsus Kadastro Müdürlüğü Kontrol Mühendisiyim. Sayın Başkan, değerli konuklar ve meslektaşlarım; niçin kadastro diyorum? Teşkilatımızda 460 tane haritacı var; fakat, bu toplantılarda sesimiz çıkmıyor ve buralarda kadastro eleştiriliyor, Kadastro Genel Müdürlüğü eleştiriliyor; fakat, biz uygulamacı olarak sesimizi duyuramıyoruz.

Burada, Sayın İlhan Yalvaç beye soracağım: Şimdi biz kadastro haritası mı üreteceğiz, topografik harita mı üreteceğiz? Eğer topografik kadastral harita üreteceksek,

nasıl bir model düşünülüyor? Köye iki tane fen memuru gönderiyoruz; yanına bir tane de işçi veriyoruz, "Buyurun, kadastral topografik harita yapın" diyoruz. Benim birinci sorum bu.

İkincisi: Sayın serbest mühendis arkadaşlarımız veya diğer kurumlar bizden harita istiyor. Diyoruz ki, "Gidin, Genel Müdürlükten alın" Peki, yıllarca paftalar üzerinde güncelleştirilen harita, niye kadastro müdürlüklerinden alınmıyor da, güncelleştirilmemiş topografik haritalar veya diğer haritalar Genel Müdürlükten veriliyor. Yani, adamlar geliyor, tekrar Genel Müdürlükten almış olduğu haritaları güncelleştirmeye çalışıyorlar. Yönetmeliğin eleştirilecek, uygulamacı olarak çeşitli boyutları var; ama, şu istiyoruz: Biz, Kadastro Genel Müdürlüğü olarak diyoruz ki, "Türkiye'nin kadastrasını 10 yılda bitireceğiz, 20 yılda bitireceğiz" Ama, harita üreten kurumlar, sadece harita üretiyor, bunların bağımlı bir süresi yok. Yani özel müteahhittir, İller Bankasıdır, Karayollarıdır; bunların süreye bağlı bir harita üretimi yok. Biz, harita üretiyoruz; ayrıca bunun hukuki sorunlarını da çözüyoruz. Bu ayrıma göre bir düzenleme yapılması gerekir. Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN- Teşekkür ederim. Buyurun Sayın Akın.

A. YÜKSEL AKIN- Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; vaktinizi almadan, ona da özen göstererek konuşmaya çalışacağım.

Şimdi, tartışmasını yaptığımız yönetmeliğin hazırlanması sırasında geçmişine birkaç satırla temas etmek istiyorum.

3045 sayılı Kanunla bu yetki, bu görev Tapu Kadastro Genel Müdürlüğüne verilmiştir. Yönetmelik tasarısı taslağı, kuruluşlarla da temas ederek, özellikle harita üreten İller Bankası Genel Müdürlüğü yetkilileriyle, görevlileriyle de temas ederek, tasarı taslağı hazırlandı ve üniversiteler, kamu kuruluşları, özel sektörü ve bütün meslektaşların birleştiği, bulunduğu, Harita Kadastro Mühendisleri Odası'nın temsilcileri davet edilerek, bu yönetmelik tasarısı taslağı geniş tabanlı bir kurulda tartışıldı. Çağrıyla Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü'nün ve çalışan bir üyeniz olarak, bu yönetmelik çalışmalarında da yürütücülüğünü ben üstlenmiştim. Yönetmelik çalışmalarını, geniş boyutta yapılan bu yönetmelik çalışmalarının aşamalarını gelen temsilci arkadaşlarla birlikte yaşadık. Hazırlanan yönetmelik tasarısı Harita işlerini Koordinasyon Kurulu'ndan da geçirilerek, yürürlüğe konmuştur.

Doğrudur, asla iddiam yok; ancak, yönetmelikte taviz veremeyeceğimiz, asla doku-namayacağımız ilkeler var. Yetki ve nitelik boyutunda ilkeler var. Bunu eleştirmemiz, yeniden gündeme getirmemiz mümkün değil. Ancak, teknik boyuttaki maddelerinde tekrar gündeme getirip gözden geçirmek mümkün. Uygulamaya konulmuştur. Zaten, bu uygulamadaki sıkıntıları da toplayarak, teknik boyuttaki maddeleri değiştirmemiz, yenilememiz mümkün. Bunda sayın arkadaşlarımın, uygulayıcıların hiçbir endişesi olmadan, ancak, yine huzurlarınızda ifade ediyorum; Üniversiteler, kamu kurum ve kuruluşları, özel sektör, yani Harita Kadastro Mühendisleri Odası

temsilcilerini davet etmek suretiyle bu değişiklikleri yapacağız. Bunu da bilgilerinizi arz etmek istiyorum.

Şimdi, sayın arkadaşlar, harita kadastro, sektörünün gündeminde, zaman zaman aldığım sözlerde de ifade ettiğim gibi bilgi sistemleri, bilgi sistemlerinin kurulması var. Son 10 yılda kanunlarla, yönetmeliklerle, yürürlüğe konulan kanunlarla, yönetmeliklerle son 10 yılda, takdir edersiniz ki, düzenlemeler yapıldı, yasal düzenlemeler getirildi. Bu düzenlemeleri teknik yönetmelik dahil, kurulması düşünülen bilgi sistemlerini altlık olarak görüyoruz; ama, hiç de göz ardı edemeyeceğimiz uygulamalar var. Hiç de göz ardı edemeyeceğimiz, yapılmış olan ürünler var. Bu ürünlerin bilgi sistemlerine, hatta yönetmeliklere uyarlaması bile, takdir edersiniz, bir zaman kesiti içinde olacaktır. Bu yönetmelik, Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü tarafından uygulanıp uygulanmadığı sorusunu şu arada cevaplandırmak istiyorum. Bu yönetmelik, Tapu Kadastro Genel Müdürlüğünün imkanları içerisinde uygulanmaktadır; ama, bu uygulama yaygın değil. Niçin yaygın değil? Kurallar getirildiği zaman, imkanları da beraber getireceksiniz. İmkanları getirirseniz, uygulama imkanı bulursunuz, takdir edersiniz, eğitim meselesi, yaklaşım meselesi, yapılanmalarda, ki bir yapılanmadır, yapılanmaları da sıkıntıları beraber gelir. Şunu ifade edeyim ki, 7 bin kadar teknik personelle ülkemizin ilçesine, köyüne kadar yaygın bir kuruluş, ki bir baskı altındadır; kadastro tesis kadastrounun tamamlamasıyla ilgili de baskı altında olan bu genel müdürlüğün, en ileri kuralları taşıyan bu yönetmeliğin hemen uygulanması imkansızdır.

Sayın Hocam Erdal Koçak, bana yardımcı oldular. Söylediler, tekrar ediyorum, bu yönetmelik ertelenebilir, kısmen ertelenebilir; ama, mutlaka uygulanacaktır. Ben buna inanıyorum. Bunu aşacağız.

Bu yönetmeliğin uygulanması sırasında veya bu kurallar getirilmiş durumda, Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü olarak baktık; iki binlere varan, belediyeler dahil, iki binlere varan kuruluş harita yaptırma yetkisinde ülkemizde. Bu yönetmeliğe de uyma zorunluluğu var. Niçin? Harita bir ürün; ama, bu haritaya hukuki boyut kazandırılması aşamasında Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü elbette koyduğu kurallara göre, bu ürünün yapılıp yapılmadığına bakacak yetkililer. Demek ki, Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü hem yapan, yaptıran kuruluş, hem de ürünleri tescil aşamasında kabul eden bir kuruluş, elbette kurallar içinde yapılıp yapılmadığına bakacaktır.

Bu sıkıntıların yaşanmasını istemiyorum; ama, harita yapan ve yaptıran kuruluşlar, ki özel sektör kanalıyla yaptırılıyor; özel sektörümüz tapu kadastro hizmetlerinde denemiştir diyorum, özel sektörümüz bu işi başarmıştır sayın arkadaşlar. Yani, özel sektöre verilecek kuralları uygulayacak güçtedir. O bakımdan, özel sektör eliyle yaptırılan bu haritaların, bu yönetmeliğe göre yapılmamasını aklım almıyor. Teknik şeyde bir sıkıntısı varsa, o düzeltilebilir.

Şimdi, şuna geliyorum: Sayın arkadaşlar, iki binlere varan harita yapan ve yaptıran kuruluşları bir koordinasyon içine alacaksınız, bu birimleri bir sistemde buluşturma-

nız lazım. Yüzey ağı, yani ülkenin harita kadastro hizmetlerine temel olacak yüzey ağı meselesi ortaya çıktı. Bu yüzey ağının yapılması lazım ki, kuruluşları bu yönetmelik, bu kuralları uygulatmakta bir sistemin içine sokalım. Bu yüzey ağı, proje safhasında araştırıldı. Fakat, karşımıza sayın arkadaşlar, her işte olduğu gibi finansman çıkıyor, kaynak çıkıyor. Bu kaynağı bulmak lazım. Yüzey ağını sizin bilgilerinize çok yüzeyde sunuyorum. Bu bilgiyi vermem de bağlayıcı değildir. Yüzey ağı projesi sonucunda 150 milyara ihtiyaç olduğu tespit edilmiş 1990 fiyatlarıyla, yaklaşık 150 milyara. 5 yıl perspektif içinde planlanmış, 5 yıl içinde bunu yapacaksınız, yani yüzey ağı için (her yıl) 30 milyara ihtiyaç olacak. Bunu bir kamu kuruluşunun üstlenip ya yapması, ya yaptırması lazım; ama, kaynak bulacaksınız. Demek ki, ülkemizin - sayın arkadaşlar ifade ediyorum, hoşgörünüze, Sayın Başkanlık Divanının da hoşgörüsüne sığınarak ifade ediyorum- ülkemizin gündeminde bilgi sistemleri var, yüzey ağı meselesi var. Ancak, bunları yapmak için en acil gündemde kaynak bulma meselesi var.

Sayın Bakanımız açış konuşmasında ifade ettiler, Tapu Kadastro Fonu Kanunu tasarısı şimdi, Hükümetimizin, Meclislerin gündeminde. Bu fon çıkarıldığı takdirde, kaynak bulunacağına inanan arkadaşlarınızdan biriyim, o takdirde işte, bu hizmetleri, bu matematik hizmetleri -bilgi sistemi dışındaki, yüzey ağı gibi matematik bir hizmettir- yapma imkânını bulacağız. Bu yapılmadıkça, bu karmaşayı, ürün karmaşasının önüne geçmemiz de pek imkânsız oluyor. Tehdit anlamında değil; ama, şunu tekrar ifade ediyorum, diğer harita yapan ve yaptıran kuruluşlar, hukuki boyut kazanmasında, kazanması aşamasında elbette yürürlükteki kuralları da Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü uygulamak mecburiyetinde olacaktır. Onu da özenle bilgilerini sunmak istiyorum.

Sayın arkadaşlar, ülkemizin gündeminde bir gizlilik meselesi var. Bu gizlilik meselesinin aşılması lazım. Yüzey Ağı Projesini yaptırma aşamalarında ben bu endişelerimi zaman zaman arkadaşlarımıza bildirdim. Bu gizlilik meselesini nasıl aşarız? Aşamazsak ne yapmamız lazım? Bu gizlilik meselesini aşamadığımız takdirde, "Çare tükenmez" ben bunu hiç kabul etmiyorum; bir başka sistem içinde sivil haritacılıktan gelen ürünleri çok rahat bir şekilde ilgililerin bilgisine, ilgililerin hizmetine sunmamız lazım. Bu gizlilik meselesini 1990 Türkiye'sinde size arz ederken, sunarken sıkıntı duyuyorum.

En son yurtdışında bir ülkede yaptığım bir incelemede kırtasiyeci dükkânında bile 1/25000 haritaların satıldığını da ifade edeyim. Sayın Başkan tamamlayacağım, yani belki de sizin sabrınızı taşıdım. Bu sorunun da halledilmesi gerekir.

Sayın Başkan, konuşmamı tamamlıyorum... Ama, inancım şu: Sayın arkadaşlar, sorunlar olacak. Bu sorunlar, yani sorunlar zaten uygar toplulukta meydana gelir ve uygar topluluklar da sorunlarla başeden topluluklardır. Üniversitesi ile, tekrar, ediyorum, kamu kurum ve kuruluşlarıyla ve özel sektörde uğraş verenlerle böyle uygar-

ca bir araya gelip, uygarca meseleleri tartışmayı becerebildiğimiz müddetçe her türlü sorunlarla başedebileceğimize inanan bir meslektaşınızdır. Oda Yönetim Kurulunu da huzurlarınızda kutlamak istiyorum. İşte, bu çatı altında bilimsel çalışmalarla bütün meslektaşları bir araya getirmesini becerebilen yönetim kurullarına şimdi sahibiz. Yüksek huzurunuzda, o arkadaşları da kutlar saygılarımı sunarım.

BAŞKAN- Teşekkür ederim efendim. Soruları cevaplamaya önce ben, kendim başlayacağım. Sayın Fikret arkadaşımızın "Nirengi ve proje poligon işaretlerini korumada 155 sayılı Yasa yetersiz kalıyor. Acaba, halkı eğitmek için, bu sabahki televizyonda olduğu gibi, programlar yapılamaz mı? Şeklinde bir sorusu var.

Ülke Yüzey Ağı Sıklaştırma Projesi içinde bir proje de budur. Oda Proje Yönetim Kuruluna bunu hazırlattı. Neler yapılabilir, neler yapılmalı ve bunu bir öneri paketi halinde Tapu Kadastro Genel Müdürlüğüne sundu. Zannediyorum, öneri paketi de bu anlamda kabul edilecektir. Teşekkür ederim.

Sayın Yalvaç, isminiz geçerek soru soruldu. Cevaplamak ister misiniz?

İLHAN YALVAÇ- Tabii.

BAŞKAN- Buyrun efendim.

İLHAN YALVAÇ- Şimdi, soru şuydu: "Kadastro haritalarını üreteceğiz. Topoğrafik harita olarak mı üreteceğiz, kadastro haritası olarak mı üreteceğiz?" diye bir soru var.

Yasamıza göre, yani Kadastro Yasasına göre, topoğrafik kadastro harita üretmek durumundayız. Ancak, her şeye rağmen, Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü olarak bizim görevimiz, gayrimenkullerin sınır emniyetini temin etmektir; esas bizim ana görevimiz bu.

Bazı kadastro müdürlüklerimiz topoğrafik harita üretecek seviyeye getirildi, bazıları getirilemedi. Çünkü, 262 tane kadastro müdürlüğü Türkiye'ye yaygın şekilde hizmet veriyor ve bu hizmeti de hiçbir sebeple durduramayız.

Sanırım soru soran arkadaşımız, Kadastro Müdürlüğü henüz topoğrafik harita yapma durumuna gelmemiş, kadastro harita yapma durumunda. Yani, iki boyutlu harita yapma durumunda. Bizim 17 sayılı Genelgemiz var. Tabii, yönetmeliğin uygulamasından vazgeçemeyiz. Bu yönetmeliği biz, her ahval şartta uygulayacağız. Ancak, bazı bilgilerini, bazı işlemleri erteleyebiliriz. Düzeç eğrisi olayı da, bu erteleme konusu içerisinde. Zaten, çok yönlü haritaların bütün bilgilerinin bir altlıkta toplanması da söz konusu değildir. Çünkü, her türlü bilgiyi tek bir altlık altında toplarsak, o zaman bu bir harita değil, bir karmaşa yumağı haline gelir. Önemli olan haritanın amacına uygun, okunurluğunun muhafaza edilmesi ve ona göre üretilmesidir.

Biz onu Yönergemizde şöyle açıkladık: Düzeç eğriyle ilgili kısımları bilahare tamamlamak üzere iki boyutlu olarak hazırlansın dedik. Bugün şu aşamadaki önlemimiz bu; ama, gönül arzu eder ki, bu devri çok çabuk aşalım ve üç boyutlu, kadastral, yani topoğrafik kadastral haritayı üretmeyi her teşkilatımızda, yani her kuruluşumuzda yapabilir duruma gelelim.

İkinci soru : "Haritaların niçin Genel Müdürlükten istenildiğini, verildiği" sorusuydu.

Bizim bir, Genel Müdürlüğümüz Döner Sermaye İşletmemiz var. Dış kuruluşların harita talepleri bu kuruluşumuz -ücreti ödenmek şartıyla- tarafından karşılanmaktadır. Tabii bu da gerçek olan bir olay, merkezde bütün paftaların arşivi söz konusu. Aşağı yukarı şöyle yaklaşık bir rakam vereyim, 250 bin tane bizde harita var. Yani, rakamın büyüklüğü, size işin genişliğini de herhalde anlatacaktır.

Şimdi, Döner Sermaye İşletmesi bütün ihtiyaçları karşılıyor. Ancak, bu haritaların orjinal durumda olduğu için, bunlar da güncelleştirilmiş durumda değildir. Güncelleştirme durumu istendiği takdirde, biz o zaman Kadastro Müdürlüğüne yetki veriyoruz, Döner Sermaye İşletmemiz hesabına ve o zaman Kadastro Müdürlüklerimizden bu talep ediliyor. Şunu da kesin olarak söyleyeyim : Talepte hiçbir gecikme yoktur. Şunu iftiharla da söyleyebilirim, istendiği gün pafta karşılığı veriliyor. Buna ilaveten, diğer kuruluşlarla bir mesaj vereceğim, bizim yönetmeliğimize uygun harita üretecek olan, özel sektörümüz de dahil, diğer kurumlar da dahil, 5 binlik pafta köşe değerlerinin istendiği an, istendiği gün derhal hesaplayıp, çıkartıp veriyoruz.

Sanırım, soruya cevap verdim. Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Ben teşekkür ediyorum. Sorulan soruların büyük bir kısmı, "açıklamalar dışındakiler" teknik olduğu için, ben onu Sayın Profesör Doktor Ahmet Aksoy'dan rica edeceğim. Buyurun Sayın Aksoy.

PROF. DR. AHMET AKSOY - Teşekkür ederim Sayın Başkan. Aslında direkt sorular, doğrudan sorular çok az bir yekûn tutuyor. Anımsadığıma göre, Nuri Beyin bir sorusu vardı; ama, sırası geldiğinde buna cevap vereceğim. Burada bir noktayı özellikle belirtmek istiyorum.

Önce, ben çok ümitli ve kıvançlıyım; çünkü, bugüne kadar böylesine ayrıntıya girerek sorunlarımızın tartışılabilirdiği bir toplantı, bir oturum düzenleyemedik. Birçok oturumlarımız oldu; ama, böylesine somut konuları ele aldığımız ve ateşli münakaşalar yaptığımız bir oturum şimdiye kadar yapamadık. Bu yüzden ümitliyim. Bu, sorunları çözeceğimizi bize bir bakıma müjdeliyor. Gerçekten de öyle olacaktır.

Biraz önce Şevket Bey kardeşimiz HAKAR Projesinden bahsetti. HAKAR Projesi rampasını terk etmiş bir güdümlü mermi -tabiri caizse gerçekten- Çünkü, biz güdeceğiz; ama, yeniden rampasına koymanız mümkün olmayacak. Mutlaka güdeceğiz ve amacımıza akışımızı sağlayacağız.

Burada tartıştığımız yönetmelik, Büyük Ölçekli Harita Yapma Yönetmeliği de, bu HAKAR Projesi içerisinde öngörülmüş, onun uzantısı. Yüzey Ağı Projesi de onun uzantısı. Şevket Bey kardeşimiz, çok önemli bir noktaya değindi, aslında tekrar etmeye gerek yok; ama, önemi nedeniyle yeniden vurgulamak istiyorum. HAKAR Projesinin birinci ve ikinci aşamaları oldu; üçüncü ve dördüncü aşamalarında bugün

ele aldığımız konular birbirleriyle ilişkileri kurulmuş bir biçimde, örgütlenme de göz önünde tutularak, mali kaynaklar da göz önünde tutularak, korelasyonlar, tabii bizim ölçülerimize göre, gerçekçi bir biçimde belirlenmiş olarak, ortaya konulacak çözümler bir bütünlük içerisinde ele alınacaktır. Olmadı; ama, olmadı diye, bazı şeylerin olmayacağı kötümserliğinde değilim. Yalnız, bir hassasiyetimi burada dile getirmek istiyorum, izninizle, Andaç arkadaşımızda galiba, "Bırakın bu yönetmeliği uygulayıcılar yapsın" dedi ve alkış topladı. Ben, bundan üzüntü duydum. Bize tahammül etmek zorundasınız arkadaşlar, daha iyisini buluncaya kadar.

BAŞKAN - Değerli Andaç arkadaşımızın dediğini şöyle yorumladım ve anladım : Uygulayıcılar da mutlaka bu tip çalışmalarda olmalıdırlar mutlaka da, gerçekten de olmalıdırlar, beraber yapmalıyız.

PROF. DR. AHMET AKSOY - Tabii. Onu söyleyeceğim efendim. Şimdi bakınız, ilk toplantıya 25 kişi katılmış, bu 25 kişiden 5 arkadaşımız üniversite mensubu, oluşturulan çalışma gruplarında 17 kişi görev almış, yine bu 17 kişinin 5 arkadaşı üniversite çevrelerinden. Yani, bu çalışma ortaklaşa oldu tabii.

Hocalara, bizim geleneğimize dendir, öteden beri saygı vardır. Yanlış da söyleseler, "Hayır, böyle olmaz" denilmez, kabul edilir; ama, zaman içerisinde düzeltilir inşaallah. Ondan benim hiç kuşku yok.

Şimdi, sırayla değinilen noktalara geliyorum. Erdal Koçak arkadaşımız iki önemli değişikliğin, yönetmeliğin temel ilkeleri olduğunu vurguladı. Yapılacak haritanın ülke ağına bağlanması, yükseklik bilgilerinin kadastroyla bütünleştirilmesi...

Aslında bunlar, teknik uygulama. Yönetmeliğin ana noktası bu bilgilerin bir arada ve yetki ve sorumluluk belirtilerek yürütülmesinin öngörmesidir. Bence, bu çok önemli. Tabii ki, Koçak arkadaşımızın görüşünde de bir tür isabet var.

Ersin Kasapoğlu arkadaşımız, "Tapu Kadastro, kadastro yapar Binaenaleyh, harita işi kadastro işinden ayrı tutulmalıdır ve korkarım ki, tip yönetmeliklerde, değişik yönetmeliklerde bu uygulamalar devam edegidecektir. Her kurum kendi ihtiyaçlarına göre, kendi yönetmeliklerini, kendi şartnamelerini düzenleyeceklerdir" dedi.

Tabii, ya ben yanlış anladım, ya da bu görüşü, talihsiz bir görüş olarak görüyorum. Çünkü, bizim amacımız harita kadastro sektörü bilgilerinin bir disipline sokulmasıdır ve bundan böyle, akılcı, bilinçli ve meslek sektörünü ve çalışanlarını onurlandırıcı, yüceltici bir girişimde, bir davranışta, bir bütünlükte olmak zorundayız ve bunun için de gerçekten bir sistem oluşturmak ve tüm çabamız da, bu sistemin öğelerine dikkat etmek, uymak, korumak, onları geliştirmek zorundayız.

Ayrıca, tabii Ersun Bey arkadaşımız yine, "Bir kurum olmalı ve bu kurum, bu sorumluluğu yükümlenmelidir" dediler.

Böylece, değişik yönetmelikle işlerin yürütülmeyeceğini de bir bakıma kendileri söylediler. Yanlış anlamadıysam, kusura bakmayın, Ersun Bey kardeşimiz...

Harita yapan kuruluş diye bir şey yoktur. Şunu da görmek lazım gelir. Sadece harita yapan bir kuruluş olmaz. Neden? Çünkü, bu harita bilgileri, hele bilgi sistemleri biçiminde geliştirilecekse, kadastro ile ilintili olmak zorundadır. Kadastro yasal olarak da yaşatılması gereken bilgileri içerir, kadastro yaşatılmak için yapılır. Binaenaleyh, eğer, bazı harita bilgilerinin de yaşamasını istiyorsak, kadastro ile bütünleştirmek zorundayız. Bu yüzden, harita ve kadastryu yapan ayrı bir kuruluş olsun, görüşü olabilir, buna saygım olabilir, olur mu, olmaz mı o başka mesele; ama, kadastryu yapan kuruluş kadastroda kalsın, harita yapan ayrı bir kuruluş olsun. Bu bana pek akılcı gelmiyor.

Tecviz... Değişik yörelerde, değişik tecvizler olsun, hata sınırları olsun dedik. şimdi, gerçekçi olmak lazım gelir. Tecvizler konduysa, her yerde uygulanabilmeli, yani yöreleri eskiden olduğu gibi, arazi sınıflarını ayırmak ve her sınıfta değişik bir uygulama yapmak çok daha sakıncalıdır bence. Şu bakımdan sakıncalıdır : Çünkü, eskiden olduğu gibi, arazi sınıfları bugün 5 inci sınıf olarak düşünüyorsunuz, bakıyorsunuz 3 yıl sonra 1 inci sınıf oluyor. O zaman ne yapıyoruz? 5000'lik haritayı, 1000'liğe dönüştürüyoruz, yani 1000'lik tamamlamıyoruz, dönüştürüyoruz, yani, ölçeğini büyütüyoruz. Ne kadar korkunç bir şey. Yani, bunu kadastro da yapıyor, kadastronun bu tür uygulamaları da var. Böyle bir yola sapmamak için uygulanabilir, elde edilebilir, sağlanabilir tecvizleri koruz biz, her yerde sağlanabilir. Çünkü, bugün artık üretim araçları, böyle bir sınıflamaya gerek bırakmaksızın gelişmiş durumda. İstanbul'un ortasında yapabildiğinizi, Ağrı'nın bir köyünde de uygulayabilirsiniz. Bunda herhangi bir mahzur yok. Bunda ne -düşünceme göre- kaynak israfı var, ne zaman kaybı var. Aynı şeyleri orada da yapabilirsiniz. O yüzden böyle değişik yönetmelikler yahut yönetmeliğin değişik yöreler için ayrı hükümleri bence çok sakıncalı.

Sonra, bazı daha ayrıntılar var. Nirengi sıklığı yeterli değildir. Yeterli değilse, sıklaştırılabilir. O sorun değil. Burada bizim öngördüğümüz, yüzey ağı dediğimiz sistem, yani üçüncü ve birinci derece ülke nirengi ağına, yüzey ağı oluşturacak şekilde bağlanarak sıklaştırma noktalarının belirtilmesi. Bu sıklaştırma noktaları alım noktaları değildir. Alım için sıklaştırma diye ayrıca bir tanım getirdik. Alım için sıklaştırmada herhangi bir sıklık kısıtlaması yok. İstedığınız sıklıkta alabilirsiniz; tabii, arazinin durumuna, yerleşme durumuna ve yapılaşmaya bağlı olarak... Ben orada herhangi bir sıkıntı görmüyorum.

"Baz ayarlarında farklılık var mı?" dediniz. Şimdi, iki şeyi birbiriyle karşılaştıramayız. Birisi iki noktadan oluşan bir ayar bazı niteliğinde yahut o isimde isimlendirdiğimiz bir kontrol mekanizması, diğeri elektronik uzaklık ölçerlerin çok değişik vasıflarını, niteliklerini, özelliklerini ortaya koyan 8 -10 noktadan oluşan, tabii bir doğrultuda oluşan bir baz oluyor. Ayar bazı diyoruz; ama, tek bir baz değil. O yüzden bunları birbiriyle karşılaştırmak mümkün değil.

Evet, Şevket Bey kardeşimiz de, HAKAR Projesi hakkındaki görüşlerini belirtti.

Aynen katılıyorum. Kendisinin bu projeye büyük katkıları oldu. Gayet tabii, bu projenin düşünüldüğü bir biçimde devam ettirilmemiş olmasından üzüntü duyuyor. Aynı üzüntüyü biz de kendisiyle paylaşıyoruz tabii. Yalnız, çok önemli bir noktaya değindi. Bana zaman verilmediği için biraz önce, daha doğrusu kısa kesmek zorunda kaldığım için, sorunlar ve öneriler konusunda tespit ettiğim bir hususu açıklayamadımıştım. Bu fırsatı, burada bulmuş oluyorum.

Şimdi, ülke ağı sıklaştırma noktaları, üçüncü derece yüzey ağına kadar ölçekle yapılacak diğer üretimlerin ölçeğiyle herhangi bir biçimde ilişkisi olmayan bir keyfiyettir. Her türlü ihtiyaçları karşılayacak bir biçimde sıklaştırma yapılacaktır. Binaenaleyh, bu arada ister 5000, bugün 5000 standart haritaların yapımında ise, daha büyük ölçekli 500, 1000, 2000 bu yönetmelikte öngörülen haritaların yapımı için kullanılabilir. Bir kez sıklaştırma olacaktır. Zaten, sözü edilen proje de o şekilde düşünülmüştür. Binaenaleyh, bu çalışmaların ayrı bir yönetmelikte ele alınması ya da büyük ölçekli haritaların yapım yönetmeliğinde sadece ülke ağı, yüzey biçiminde ülke ağı sıklaştırmasının tüm diğer harita çalışmaları için kullanılması gerektiğinin hükme bağlanması yerinde olur kanısındayım.

Hüseyin Ülkü arkadaşımız da, "Önce sorunlar ortaya atılmalı, sonra çözüm için yaklaşımlar belirlenmeli ve bu çözüm önerilerinde yahut çözüm yaklaşımlarında konuyla ilgili tüm kamu kurumlarının eşgüdümü davranmalarının sağlanması gerekir" dedi. Zaten buna hayır demek mümkün değil. Gayet tabii, böyle olması gerekir.

"Otorite boşluğu var" denildi. Tabii, bunlar yasayla ilgili hususlar. Eğer, elimizdeki büyük ölçekli harita yapımı Teknik Yönetmelik, yasal yönden zayıf dayanaklı ise, bunu bir an evvel çözmemiz gerekli. Tabii, Odamız da bu konuda kurumların birbiriyle koordinasyonlu çalışması yahut eşgüdüm sağlamaları hususunda da bir uzlaşma organı olarak faaliyet göstermesi mutlaka yerinde olur.

Nuri Ergin arkadaşımız, "Bu yönetmeliğin hazırlanmasında teorisyenlerin hakimiyeti var" dedi. Tabii bilemiyorum, olabilir de, olmayabilir de. Yalnız, "Çok çelişki var" dedi, ona katılmam mümkün değil. Bir örnek verdi. "Acaba, kapalı poligon yapmayacak mıyız?" dedi. Yapmayacağız tabii. Ülke nirengi ağına bağlı nokta üretiyoruz. Orada kapalı poligonun yeri olmaması gerekir kanımca; ama, çok özel mak-satlar için kapalı poligon yapıp da, herhangi bir şey yapıyorsanız, yani, tabii, kendi kurumlarınızda öğrencilerinize bunu öğretirsiniz, yönetmelik buna da engel değil.

Keza, "Düğüm noktası görevi var mı?" dedi. Düğüm noktası gerekebilirdi ya da gerekemeyebilirdi. Düğüm noktası bugün gelişmiş ülkelerde ülke ağını sıklaştırma yöntemi olarak kullanılıyor. İşte, bizim öngördüğümüz üçüncü derece yüzey ağı, dizi nirengi demeyeceğim; çünkü, o dizi nirengi değil, poligon da değil; dizi nirengiye benzer bir yöntemle düğüm noktaları oluşturularak geliştiriliyor; ama, orada, o düğümü oluşturan yahut düğüm noktası olarak bellenen, bir an için dizi nirengi diye-yim, dizi nirengilerin ölçülmesindeki gösterilen titizlik ve hassasiyet olağanüstü. Çünkü, dediğim gibi, fazla ölçü yok, ölçü fazlalığı yok. O yüzden ölçülerin çok da-

ha güvenilir olmasına dikkat ediliyor. Örneğin, kenar ölçülerinde çok özel yöntemler, çok özel iskeleler vesaire kullanılıyor. Mesela, hiçbir zaman 3 metrenin daha altında bir noktadan kenar ölçülüyor; çünkü, yere yakın noktalarda kenar ölçülerinde kullanılan ışınların önemli derecede etkilenmesi söz konusu oluyor. O bir yöntem; ama, biz o yöntemi öngörmedik, gerektiğinde tabii o yöntem de gündeme getirilebilir.

Poligon kenarlarının 300 metreden, 350 metreden daha uzun olmaması meselesi. Yani, 200 metre iken, 350 metreye çıkartılmıştır. Tabii, bu mutlaka 350 metre olacak anlamına gelmez kenarları, daha kısa da olabilir. Özellikle, yerleşme bölgelerinde 350 metre kenarlı poligon oluşturmanız mümkün değil, mümkün olmayabilir. İhtiyaca göre; ama, 350 metreden de fazla olmasın isteniyor. Bu noktaların, poligon noktalarının alım için kullanılmasında bazı sıkıntılar, bazı zorlamalar yaratacağından kaynaklanan bir endişedir ve uygulamacı arkadaşların, kesinlikle uygulamacı arkadaşların bir tavsiyesidir bu.

Evet, bazı sorular var. İlhan arkadaşımız cevap vermiş. Yüksel Akın arkadaşımız da söz aldı. Tabii ki, bu yönetmeliğin yürütülmesinde birinci derecede rol oynayan bir kurumun yetkilisi olarak, yönetmeliği ve kendi, yönetmeliği delme işlerini de, kendi görüşüne göre, savunmaya çalıştı. Tabii, haklı olduğu noktalar var hiç kuşkusuz. Yalnız, özel sektör iş yapacaksa, mutlaka bu yönetmeliği uygulamalıdır; ama, kamu sektörünün dokunulmazlığı vardır gibi bir anlam çıkarttım konuşmalarından.

Hüseyin Uğurlu arkadaşımız da söz aldı. Pir Sultan'dan bazı pasajlar okudu. Ben de Yunus Emre Yılı olduğuna göre, Yunus Emre'den bir dize, kısa bir şey okumak istiyorum.

"Gelen birlik olalım,

İşi kolay tutalım."

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Ben teşekkür ederim. Sabahtan beri bizi sabırla dinliyorsunuz, ancak, çok kısa olmak kaydıyla, son kez Andaç Kaynak'tan başlayarak, birer cümleyle görüşlerini tekrar sunmasını istiyorum. Bir cümle efendim lütfen, kısa bir cümle Buyrun Sayın Kaynak.

ANDAÇ KAYNAK - Efendim, şu açıkturum, şunu gösterdi ki, bu yönetmelik üzerinde çok çok konuşulması gerekiyor. Ben şunu söylüyorum : Çok azını konuştuk. Eksik olmasınlar Sayın Nuri Ergin'den başlayarak, bütün konuşmacılar benim haklılığımıza katıldılar. Onlara teşekkür ediyorum. Sayın Aksoy'un sözlerimi yanlış anladığını siz düzelttiniz, size de teşekkür ediyorum.

Şunu söylüyorum : Pratikte yoğurulmayan teori daima ayakta sallanır. Öğrencilerimize bunun için staj yaptırıyorsunuz. Lütfen uygulamaları, uygulamacılarla birlikte yapalım, onlardan ayrı yapmayalım diyorum. Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim. Buyrun Sayın İpek.

MUHİTTİN İPEK - Teşekkür ederim. Ben sektörümüzün daha huzurlu, daha uyumlu, karışıklığa meydan vermeyecek biçimde yürümesi, çalışması için yönetmeliklerde, isim ayırmıyorum, kurum ayırmıyorum, birlikteliğin sağlanmasını arzu ediyorum.

Ortaya şu çıkıyor : Teoricilerle, yani kuramcılarla uygulamacıların mümkün olduğunca bir araya gelip, bazı hususları yeniden ele alması gerekiyor. Buna açıktır dedik, zaten bunu yapacağız. Ayrıca, şu sevindirici husus da var : Uzlaşma organı olarak Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası görevini yapacaktır. Göreve de her zaman hazırdır. Hele hele sektörümüzün gelişmesini bence, çok büyük engelleyen bu yönetmelik tartışmasını böylelikle belki ortadan kaldırmayı hedeflemiş olacağız. Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası oluşturulacak, oluşacak her türlü girişime hazırdır. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim. Buyurun Sayın Yalvaç.

İLHAN YALVAÇ - Efendim, bu aşamada Büyük Ölçekli Haritanın Yapım yönetmeliğinin tartışılması bence anlamsız; çünkü, bu yönetmelik yürürlüğe girmiştir. Bu yönetmelik uygulanacaktır.

Acelele getirilmiş görüşüne katılmıyorum. Uzun bir süre hep beraber hazırlık çalışması sonucunda bu yönetmelik, her kurumdan geçirilerek oluşturulmuştur. Ben size bir şey söyleyeyim : Vaktiyle, bu 3194 sayılı İmar Kanununu biz, üniversitelere bildirdik. Eğer, üniversite size görevlendirmemişse, o sorun bizim sorunumuz değil.

3194 sayılı İmar Kanununa ilişkin yönetmelikler hazırlanırken ben de bu işin içindeyim ve Mecliste Teknik Yönetmelik diye bir tasarı getirildi. Orada ben itiraz ettim. O zaman bitecekti o iş ve hiç kimsenin de haberi olmayacaktı. Ben dedim ki, "3194 sayılı İmar kanunu teknik bir yönetmelik hazırlanmasını içermiyor" dedim ve onun üzerine, Komisyon Başkanı olan Sayın İbrahim Bey -İstanbul milletvekili, soyadını anımsayamadım- İbrahim Özdemir, "5 dakika müsaade edin" dedi. Çıktı, inceledi geldi, "tamam" dedi, "Bu bunu içermiyor". Ve bu yönetmelik HAKAR Projesi sonucunda bizim Genel Müdürlüğün, yani bizim dediğimiz hepimizin Genel Müdürlüğü, Tapu Kadastro Genel Müdürlüğünde tedbirlerle ilgili sistem, analiz sonucunda verilmiş olan bir görevdi ve bu görevi biz, Genel Müdürlük olarak tek başına hazırlama durumunda olmamıza rağmen, bunu yaygınlaştırdık. Bütün üniversitelere, bütün kamu kurumlarına hazırlamış olduğumuz taslağı gönderdik, görüşlerini istedik ve kısa bir süre değil, bayağı uzun bir sürede bunun üzerinde çalışıldı...

Bu komisyonlarda oluştuktan sonra, bakanlıklar arası Koordinasyon Kurulunda, üyelerin içerisinde seçilen komisyonda da işbirliği komisyonları kuruldu; orada da son biçimini aldı ve bunun yönetmelik haline getirilmesi için bu kurul tarafından Genel Müdürlüğümüz görevlendirildi ve Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü bu görevi yaptı. Ondan sonra, başka bir tartışması söz konusu olamaz. Bu yönetmelik yürür-

lktedir ve uygulanacaktır. bütün kurumlar tarafından uygulanması zorunludur. Hatta, 18 inci madde, yönetmeliğimize göre, zaten imar planlarının kadaastro standartlarına göre yapılması koşulu vardır. Bu kadaastro standartı da bu standarttır. Teşekkür ederim.

BAşKAN - Efendim, ben Sayın Aksoy hocamın affına sığınarak, kendisine söz vermiyorum; çünkü, kısa bir süre sonra kendisi Kurultay Başkanı olarak sizlere hitap edecek.

Bir tek cümle söylüyorum : Bu yönetmelik vardır, uygulanacaktır. Başka türlüsü olamaz. Bir meslekte 5'li, 10'lu, ifte standart olmaz. Bu bizi hiçbir yere götürmez. Ne bilgi sistemine götürür, ne bir adım öteye götürür. Yönetmelik uygulanacaktır. Bu darboğazları geçeceğiz hep beraber.

Ben, Panel'e katılan sayın koşumacılara ve soru soran, açıklamada bulunan tüm sayın delegelere iten teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum ve oturumu Kurultay Başkanına bırakıyorum. Sađ olun efendim.